

ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ Ν. ΣΕΡΡΩΝ
Παν. Τσαλδάρη 13 Σέρρες έτος Γ. τεύχος 17 'Ιούνιος 77 τιμή δρχ 10

Και νά αδερφέ μου
πού μάθαμε νά κουβεντιάσουμε ή-
σουχα - ήσουχα κι άπλά.
Καταλαβαινόμαστε τώρα - δέ χρει-
άζονται περισσότερα.
Κι αύριο λέω θα γίνουμε ακόμα πιό
άπλοί,
έτσι πού νά λέμε τά σύκα - σύκα
και τή σκάφη - σκάφη.
Γ. Ρίτσος

- Έξετάσεις στα λύκεια
- Γ. Ρίτσος, βραβείο Ειρήνης
- 'Η 'Αγρότισσα γυναίκα
- 'Η μέρα του παιδιού
- Ψήφο στα 18
- 1η Μάη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έξετάσεις στα Λύκεια	σελ.	3
Κράτος πρόνοιας	»	4
ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ	»	5
Ή Αγρότισσα Γυναίκα	»	7
Γ. Ρίτσος: ΒΡΑΒΕΙΟ ΛΕΝΙΝ	»	9
Ή μέρα του παιδιού	»	10
Ψήφο στα 18	»	12
Δραστηριότητες του συλλόγου	»	14
Μαθητική παρουσία	»	15
Διάλογος	»	17
1η Μάη	»	19

ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Έτος Γ' - Τεύχος 17
ΙΟΥΝΗΣ 1977

Τιμή τεύχους
δρχ. 10

Περιοδική Έκδοση της Ένωσης Φοιτητών - Σπουδαστών Ν. Σερρών,
διευθύνεται από συντακτική επιτροπή
Έκδότης: ΑΡΗΣ ΜΙΚΡΟΓΕΩΡΓΙΟΥ
Χίου 16 Σέρρες
Γραφεία του Συλλόγου:
ΣΕΡΡΕΣ: Π. Τσαλδάρη 13
Ειήσιες Συνδρομές:
Φοιτητές - Σπουδαστές - Μαθητές 80, Ίδιωτες 150,
συνδρομές φίλης 200, Τράπεζες - Όργανισμοί - Δ. Υπηρεσίες 500.
Έμβάσματα - επιταγές:
«Ένωση Φοιτητών - Σπουδαστών Ν. Σερρών» — Έθνική Τράπεζα Ελλάδος
Υποκ/μα Σερρών, αριθμός λογαριασμού 470040-6
Τυπώνεται:
στο τυπογραφείο Β. Ν. ΣΑΛΤΟΥ— Άγγελάκη 33 τηλ. 262-854
Υπεύθυνος τυπογραφείου Σ. Θ. ΤΣΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΥΚΕΙΑ

ΕΡΕΥΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΟ - ΓΕΝΙΚΟ - ΛΥΚΕΙΟ

τῆς Κικῆς Γιατζιτζόγλου

Μὲ τὴ λήξη τῆς σχολικῆς χρονιᾶς ἀρχίζουν οἱ εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις γιὰ τὸ Λύκειο.

Οἱ ἐξετάσεις αὐτὲς ἀποτελοῦν σημεῖο καμπῆς γιὰ ὅλο τὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα τῆς χώρας μας.

Ἀπὸ αὐτὲς θὰ ἐξαρτηθοῦν πολλὰ πράγματα: Πόσοι μαθητὲς θὰ μπορέσουν νὰ συνεχίσουν τὶς σπουδὲς τους μὲτὰ τὴν Γ' Γυμνασίου, τὶ χαρακτηριστὴ ἔχει ἡ 9χρονη ἐκπαίδευση, ὁ χαρακτήρας τοῦ Τεχνικοῦ Λυκείου (ποῦ θὰ ἐφαρμοσθεῖ γιὰ πρώτη φορὰ στὸ ἐκπαιδευτικὸ μας σύστημα), σχέση ἰσοτιμίας ἢ μὴ, μὲ τὸ Γενικὸ Λύκειο.

Τὸ ὑπουργεῖο προβλέπει ἀπὸ αὐτὸν τὸν Ἰούνη καὶ κάθε χρόνο νὰ γίνονται ἐξετάσεις χωριστὰ γιὰ τὸ Γενικὸ καὶ τὸ Τεχνικὸ Λύκειο. Οἱ μαθητὲς θὰ ἔχουν δικαίωμα νὰ δίνουν ἐξετάσεις καὶ γιὰ τὰ δύο Λύκεια, θὰ εἰσάγονται δὲ ὅσοι πιάνουν τὴ βάση 10 στὰ κύρια μαθήματα καὶ 8 στὸ κατ' ἐπιλογὴ δευτερεῦον.

Εἶναι σίγουρο ὅτι σὲ μιὰ τέτοια πορεία ποῦ θὰ ἐπιτευχθεῖ ὡςτὸς καὶ οὐσιαστικὸς ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς στὴν 9χρονη ὑποχρεωτικὴ ἐκπαίδευση, μιὰ πραγματικὴ ἰσοτιμία ἀνάμεσα στοὺς δύο τύπους Λυκείου, πράγμα ποῦ σημαίνει ἐξασφάλιση ἐπαγγελματικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐξέλιξης ὅλων τῶν νέων καὶ δυνατότητα ἐπιλογῆς τοῦ ἐπαγγέλματος ποῦ ἀνταποκρίνεται στὶς κλίσεις καὶ στὶς ικανότητές τους οἱ ἐξετάσεις πρέπει νὰ καταργηθοῦν τελείως. Γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἀγωνιστοῦμε ὅλοι μας μαθητὲς, γονεῖς, φοιτητὲς.

Ἄς δοῦμε ὅμως πὼς ἔχουν σήμερα τὰ πράγματα. Τὶ σημαίνει αὐτὸς ὁ χωρισμὸς σὲ Γενικὸ καὶ Τεχνικὸ Λύκειο καὶ σὲ τὶ ἀποσκοπεῖ τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας; Πρωταρχικὴ ἐπιδίωξή του εἶναι νὰ μεταβάλλει τὴ σημερινὴ κατάσταση τοῦ μαθητικοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ τὴν Κατώτερη στὴ Μέση βαθμίδα ἐκπαίδευσης καὶ ταυτόχρονα προσπαθεῖ νὰ δοθεῖ μεγαλύτερο βάρος στὴν Τεχνικὴ ἐκπαίδευση.

Δὲν ἔχει καθορίσει ὅμως τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας πολλὰ πράγματα. Τὶ ριθμὸς Τεχνικῶν Λυκείων θὰ λειτουργήσῃ φέτος, πόσους μαθητὲς θὰ ἀπορροφήσουν τὰ Τεχνικὰ Λύκεια, πόσοι μαθητὲς θὰ εἰσαχθοῦν συνολικὰ στὰ Λύκεια;

Τὸ μέτρο «εἰσάγονται ὅσοι συγκεντρώσουν 50 μονάδες» (ἀπὸ τὰ 10 στὰ 3 κύρια μαθήματα, 8 στὸ δευτερεῦον καὶ 12 τὸ ἀπολυτήριον τουλάχιστον τὸ ὁποῖο προστίθεται) δὲν ἀποτελεῖ ὡστὸ βαθμολογικὸ σύστημα.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας «πρέπει ὁ ὑποψήφιος νὰ γράφει τουλάχιστον 10 μονάδες στὸ μάθημα, ὥστε νὰ ἐξακριβωθεῖ ἡ ἰκανότητά του γιὰ ἀνώτερες σπουδὲς» δὲν στέκεται γιὰ δύο λόγους:

α) Ἦδη γιὰ νὰ ἔχει ὁ μαθητὴς στὰ χέρια του τὸ ἀπολυτήριον τῆς Γ' Γυμνασίου σημαίνει ὅτι ἡ ἐπίδοση ἦταν τουλάχιστον ἄξια γιὰ 10 μονάδες σὲ κάθε μάθημα.

β) Δὲν ὑπάρχει ἀντικειμενικότητα σ' αὐτὸ τὸ βαθμολογικὸ σύστημα, γιὰτὶ (ἔμμεσα μὲν ἀποτελεσματικὰ δὲ) ἡ εἰσαγωγή θὰ καθορισθεῖ ἀπὸ τὸ κατὰ πόσο τὰ θέματα τῶν ἐξετάσεων θὰ εἶναι εὐκόλα ἢ δύσκολα.

Μ' αὐτὸ τὸ σύστημα λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖο καλυπτόμενο πίσω ἀπὸ τὴν «ἀντικειμενικότητα» τοῦ βαθμοῦ ἐπιτυχίας, μπορεῖ νὰ εἰσαγάγει ὅσους μαθητὲς θέλει στὰ Λύκεια.

Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθεῖ καὶ στὴ χώρα μας τὸ βαθμολογικὸ σύστημα ποῦ ἐκφράζεται σὲ παρόμοιες περιπτώσεις σὲ πολλὰ κράτη.

Σύμφωνα μ' αὐτὸ ὁ βαθμὸς τῆς βάσης νάναι μεταβλητὸς καὶ ἀφοῦ ἔχει καθορισθεῖ ὁ ἀριθμὸς εἰσαγόμενων στὸ Τεχνικὸ καὶ στὸ Γενικὸ Λύκειο, ποῦ πρέπει νὰ φτάνει τὸν ἀριθμὸ τῶν 90.000 (μέχρι σήμερα τόσοι ἦταν οἱ εἰσαγώμενοι, στὸ Λύκειο καὶ στὶς Μέσες Τεχνικὲς σχολές), ἡ βαθμολογία τοῦ ἐξεταζομένου καθορίζεται ὄχι ἀπόλυτα, ἀλλὰ σὲ σχέση μὲ τὴν ἐπίδοση τῶν ὑπολοίπων ἐξεταζομένων.

Ἐπειδὴ ἡ παιδεία μιᾶς χώρας ἀποτελεῖ σαφέστατα τὸν παράγοντα διαμόρφωσης καὶ ἀνάπτυξης αὐτῆς, κάθε ἀλλαγὴ στὸ ἐκπαιδευτικὸ μας σύστημα συνεπάγεται αὐτόματα ἀλλαγὲς στοὺς κυριώτερους τομεῖς τοῦ κράτους μας (Οἰκονομικὸ, Κοινωνικὸ κ.ά.). Θὰ πρέπει λοιπὸν ὅλοι, μιὰ καὶ τὸ θέμα τῆς παιδείας ἀντικειμενικὰ ἐνδιαφέρει ὅλους μας νὰ **ἐξετάσουμε προσεκτικὰ τὸν κανόνα** τοῦ Τεχνικοῦ Λυκείου ποῦ εἰσά-

γεται για πρώτη φορά στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας.

Με το θεσμό αυτό υλοποιείται ή στροφή προς την Τεχνική Έκπαίδευση ή ολοκλήρωση της οποίας είναι αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση στην προοπτική μιας δημοκρατικής οικονομικής ανάπτυξης.

Το κύριο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε όλοι μας είναι ο χαρακτήρας του Τεχνικού Λύκειου. Τι είδους Τεχνικά Λύκεια θα λειτουργήσουν; Θα είναι Μέσες Τεχνικές σχολές με άλλο όνομα των οποίων την πρακτική της λειτουργίας τους όλοι ξέρουμε ή θα είναι Λύκεια ισότιμα με τα Γενικά που πέρα από το γενικό μορφωτικό εκπαιδευτικό του προορισμό θα δίνουν μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατεύθυνση;

Φυσικά στόχος μας θα πρέπει να είναι το δεύτερο. Για να επιτευχθεί όμως χρειάζεται να κατοχυρωθούν μερικά πράγματα: α) Το δικαίωμα να έχουν οι απόφοιτοι των Τεχνικών Λυκείων τις ίδιες δυνατότητες εισαγωγής και Πανεπιστήμια και τα Πολυτεχνεία (είτε με εισαγωγικές εξετάσεις γίνεται είτε όχι).

β) η διδακτέα ύλη ώριμων βασικών μαθημάτων (Μαθηματικών, Φυσικής, Ίστορίας, Νέων Έλληνικών) να είναι ίδια στα Γενικά και Τεχνικά Λύκεια

γ) στα πρώτα τουλάχιστον χρόνια να έχουν το δικαίωμα οι μαθητές όποιοιδήποτε από τους δύο τύπους Λυκείου, να πηγαίνουν στο άλλο, διορθώνοντας πιθανά λάθη επαγγελματικού προσανατολισμού.

Ένα τέτοιο μέτρο θα συντελέσει στο να παρθούν ουσιαστικά μέτρα που θα κατοχυρώνουν την ισοτιμία Τεχνικού και Γενικού Λυκείου.

Προσανατολισμός μας λοιπόν θα πρέπει να είναι να εξασφαλισθεί η ισοτιμία των δύο Λυκείων.

Γι' αυτό είναι αναγκαία τα προηγούμενα τρία μέτρα καθώς και το παραπάνω είδος των εισαγωγικών εξετάσεων.

Έτσι ώστε να πετύχουμε ή διαφορά μεταξύ Τεχνικού και Γενικού Λυκείου να είναι μόνο «Τεχνική», το Τεχν. Λύκειο να μην είναι υποδεέστερο του Γεν. από άποψη κοινωνικής προέλευσης των μαθητών του, καθώς και επαγγελματικής και κοινωνικής τους προοπτικής.

ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ..

Δέν πρόλαβαν να φτάσουν έξω από την Βουλή και οι πόρτες άνοιξαν. Δεκάδες αστυνομικοί τους συνέλαβαν και με βίαιο τρόπο τους μετέφεραν στην Ασφάλεια .

Οι περαστικοί διαμαρτυρήθηκαν έντονα. 'Αλλά τίποτα «Στου κουφου την πόρτα όσο θέλεις θρόντα», που λέει κι ο λαός.

Πρόκειται για καμιά 40αριά τυφλούς, που πιασμένοι χέρι - χέρι και φωνάζοντας σειρά από συνθήματα, έκαναν το μεσημέρι πορεία μέχρι την Βουλή.

—«Θέλουμε δουλειά και όχι ζητιανιά»...

—«Παιδεία για όλους τους τυφλούς»...

—«Επαγγελματική αποκατάσταση», ήταν μερικά από τα συνθήματα που συγκίνησαν τους πάντες.

Τους πάντες εκτός από τους αστυνομικούς που έκτελώντας «διαταγές ανωτέρων» δέν συγκινήθηκαν καθόλου.

«Όλους τους τυφλούς τους συνέλαβαν και τους πήγαν στην Γενική Ασφάλεια. Και δυο - τρεις περαστικούς που διαμαρτυρήθηκαν δέν τους άφησαν έτσι.

—«Στην κλούβα» είπε ένα θλοσυρδός αστυνομικός και τους έστειλε στην Ασφάλεια.

Ένας τυφλός τραυματίστηκε και μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο. Άλλοι βρίσκονται σε άθλια κατάσταση.

Το «έγκλημά» τους ήταν βαρύ. Και η τιμωρία ανάλογη. Θέλησαν να διαδηλώσουν. Να συγκινήσουν τους αρμόδιους για να δώσουν λύση στα προβλήματά τους.

Και αντί γι' αυτό δέχτηκαν τα ρόπαλα. Τα ρόπαλα της Νέας Δημοκρατίας που δέν χάνουν ευκαιρία για να «προστατεύσουν το κοινωνικό σύνολο».

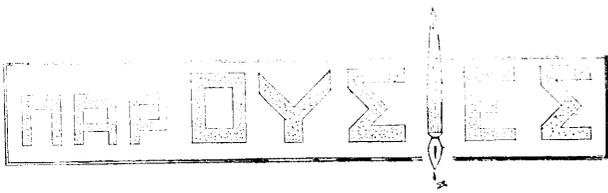
Η προκήρυξη που μοίραζαν οι τυφλοί στους περαστικούς μέχρι να συλληφθούν έλεγε:

«Έλληνικέ Λαέ,

οι τυφλοί της Ελλάδος ζώντας τόσα χρόνια σε πλήρη εξαθλίωση και μη έχοντας καμιά κρατική προστασία διαμαρτυρόμαστε σήμερα και απευθυνόμαστε σε σένα ζητώντας να μάς συμπαρασταθείς ενεργά για να πετύχει ο αγώνας μας και να λυθούν τα αιτήματά μας:

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ίδιαίτερα ζητάμε από την κυβέρνηση να δώσει σ' (Συνέχεια στην 9η σελ.)

Ἡ φετινὴ ἀνοιξη, μέχρι τοῦτες τὶς μέρες ποὺ γράφονται οἱ γραμμὲς αὐτὲς (1-6-77), ἔχει σὰν χαρακτηριστικὸ τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς, τὶς ἀπεργίες σὲ ἑκατοντάδες κλάδους ἐργαζομένων.

Βελτίωση τῶν ὄρων ἐργασίας καὶ ζωῆς (αὐξήσεις ἀμοιβῶν) ζητοῦν οἱ ἐργαζόμενοι, μέσα σὲ μιὰ ἀγορὰ ὁλοένα καὶ αὐξανόμενων τιμῶν, μέσα σὲ μιὰ ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία τῶν ἐργοδοτῶν γιὰ περιφρόνηση τῶν συνθηκῶν δουλειᾶς. Ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς ὑποκύπτει στὶς πιέσεις τῶν βιομηχάνων, ἢ ἀστυνομία πρόθυμα «βάζει στὴ θέση τους» τοὺς ἀπεργούς. Οἱ βιομήχανοι ἀποκομίζουν ὑπερκέρδη (νοθεύοντας τὰ προϊόντα τους π.χ. πρόσφατη περίπτωση σάπων ἀλλαντικῶν), στοὺς ἐργαζόμενους ἀρνοῦνται αὐξήσεις τοῦ ἐπιπέδου τῶν 20 — 30οο.

Λένε πὼς αὐτοὶ βάζουν τὸ κεφάλαιο καὶ σὰν φυσικὸ ἐπακόλουθο πρέπει νὰ παίρνουν τὴ μερίδα τοῦ λέοντος. Μὰ καὶ στὸ σημεῖο αὐτό, ἀλήθεια δὲ λένε. Τὸ κεφάλαιο τὸ βάζουν οἱ ἐργαζόμενοι (κυριολεκτῶ, δὲν εἶναι ὑπερβολὴ καὶ θὰ τὸ διαπιστώσετε) γιὰτὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προσωπικὴ τους παραγωγικὴ ἐργασία, οἱ ἐργαζόμενοι τοποθετοῦν μέσα στὸ κύκλωμα τῆς δουλειᾶς (ἐργοστάσιο, βιοτεχνία) καὶ τὴν προσωπικὴ τους υἰεία, ποὺ σὲ θάρος τῆς θγαίνει ἢ παραγωγῆ.

Ἀξίζει νὰ προσπαθήσουμε νὰ φωτίσουμε μιὰ πλευρὰ τῶν προβλημάτων τῶν ἐργαζομένων (ἐπαγγελματικὲς παθήσεις) ποὺ δυστυχῶς μέχρι σήμερα δὲν ἔχει προβληθεῖ τόσο ξεκάθαρα οὔτε ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ κράτους (λόγω θεληματικῆς ἴσως ἀγνώσεως τοῦ θέματος), οὔτε ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν γιατρῶν (τὸν τελευταῖο καιρὸ ἴσως ἀρχίζουν τέτοιες κινήσεις), οὔτε ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν ἴδιων τῶν ἐργαζομένων (λόγω πραγματικῆς ἀγνώσεως τοῦ θέματος). Γιατὶ συνήθως ὅταν μιλάμε γιὰ προβλήματα υἰείας τῶν ἐργαζομένων ἐννοοῦμε μονάχα τὰ ἀτυχήματα (τραύματα ἀπὸ μηχανές, πτώσεις), κι ὄχι γιὰ ἄλλα αἷτια πιὸ ὑπουλα (γιατὶ τὰ ἀποτελέσματά τους δὲν εἶναι ἄμεσα), ὅπως:

1. Ὁξεία ἢ χρόνια δηλητηρίαση ἀπὸ ὑδρόθειο: σὲ ἐργαζόμενους σὲ θυρσοδεψεία, σὲ διύλιστήρια πετρελαίου, ὄρυχία, σὲ ἐργάτες ποὺ ἀσχολοῦνται

μὲ τὴν διάνοιξη καὶ τὸν καθαρισμὸ βόθρων καὶ ὑπονόμων. Ἡ ὀξεία δηλητηρίαση μπορεῖ νὰ φτάσει μέχρι τὸν θάνατο καὶ ἢ χρόνια, προκαλεῖ ἀναιμία καὶ χρόνιο θήχα.

2. Ὁξεία ἢ χρόνια δηλητηρίαση ἀπὸ διοξειδίου τοῦ θείου: σὲ ἐργαζόμενους σὲ χαρτοβιομηχανίες, σὲ διύλιστήρια πετρελαίου καὶ γενικὰ σ' ὅσους ἐργάζονται στοὺς φούρνους τῶν ἐργοστασίων. Ἡ ὀξεία δηλητηρίαση κυμαίνεται ἀπὸ δύσπνοια μέχρι τὸν θάνατο λόγω ἀσφυξίας καὶ ἢ χρόνια ἀφήνει χρόνια βρογχίτιδα καὶ διαταραχὲς στὴν ὄσφρηση καὶ τὴ γεύση.

3. Ὁξεία καὶ χρόνια δηλητηρίαση ἀπὸ ὑδροκυάνιο: σὲ ἐργαζόμενους στὶς χημικὲς βιομηχανίες, ωτογράφους, στὰ θυρσοδεψεία, στὰ χρυσορυχεία, στοὺς ἀπολυμαντὲς πλοίων καὶ κτιρίων. Ἡ ὀξεία δηλητηρίαση φέρνει τὸν θάνατο, ἢ χρόνια φέρνει μόνιμους ἰλίγγους, ἀναιμία, ἀνορεξία, ἐξανθήματα.

4. Ὁξεία καὶ χρόνια δηλητηρίαση ἀπὸ ἀμμωνία: σὲ ἐργαζόμενους σὲ χημικὲς βιομηχανίες, σὲ βιομηχανίες ἀπορρυπαντικῶν, στὰ ψυγεῖα παγοποιεῖα, στὰ κλωστήρια θάμβακος, βιοτεχνίες καθρεπτῶν. Ἡ ὀξεία δηλητηρίαση φέρνει δύσπνοια, ἄφθονα δάκρυα, βλάβες τοῦ οἰσοφάγου καὶ τοῦ στομάχου, ἢ χρόνια φέρνει βρογχίτιδα, ἀλλοιώσεις ὀφθαλμοῦ.

Ἡ ἐργοδοσία πρέπει νὰ παρέχη εἰδικὰ προστατευτικὰ γυαλιά, ἐνδυμασία καὶ γάντια στὴν διάρκεια τῆς ἐργασίας καὶ εἰδικὰ μηχανήματα καθαρισμοῦ τῶν ματιῶν μετὰ τὴν ἐργασία (γίνονται ἄραγε ὅλα αὐτά;)

5. Πνευμονοκονίαση ἀπὸ πυρίτιο (πυριτίαση): σὲ ἐργαζόμενους σὲ μεταλεῖα, λατομεῖα. Μὲ τὴν πάροδο τῶν χρόνων τὰ πνευμόνια γεμίζουν ἀπὸ μικρὰ μόρια σκόνης πυριτίου προκαλῶντας τὴν καταστροφὴ τους, μὲ ἀποτέλεσμα δύσπνοια, θήχα καὶ τελικὰ καρδιακὴ ἀνεπάρκεια ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ πεθαίνουν.

Ἀκόμη κατὰ τὴν διάρκεια τῆς πυριτίασης μπορεῖ συχνὰ νὰ ἐμφανιστῇ πνευμονικὴ φυματίωση. Ἡ ἐργοδοσία θὰ πρέπει νὰ διαθέτῃ εἰδικὰ μηχανήματα καθαρισμοῦ καὶ ὑγρανσης τῆς περιοχῆς τῆς ἐργασίας καὶ ὄχι νὰ χορηγεῖ προσωπίδες ποὺ δὲν προστατεύουν σχεδὸν ἀπὸ τίποτε, ἀλλὰ καὶ εἶναι δυσάρεστες στοὺς ἐργαζόμενους. Ἐπίσης δὲν θὰ πρέπει νὰ δουλεύουν νεαρὰ ἄτομα.

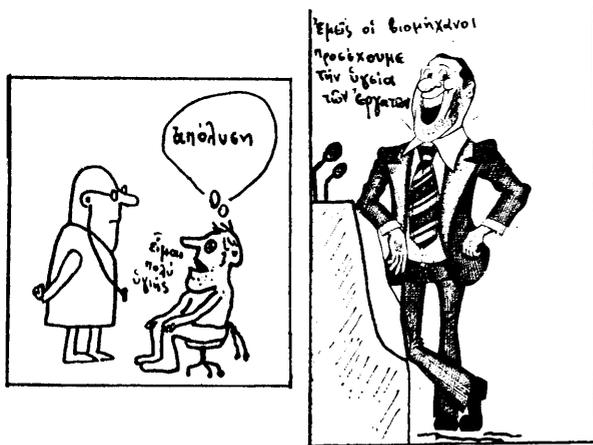
6. Πνευμονοκονίαση ἀπὸ ἀμίαντο (ἀμιάντωση): σὲ ἐργαζόμενους στὴν ἐξόρυξη ἀμιάντου καθὼς καὶ σὲ βιομηχανίες ποὺ χρησιμοποιοῦν ἀμίαντο. Τὰ

σωματίδια του άμιάντου καταστρέφουν τὰ πνευμόνια και διευκολύνουν την εμφάνιση καρκίνου τῶν πνευμόνων.

7. Πνευμονοκονίαση ἀπὸ τάλκη: σὲ ἐργαζόμενους στὸ ἄλεσμα τάλκη, σὲ σαπωνοποιεῖες, σὲ βιομηχανίες χρωμάτων, δερματίνων ειδῶν, καλλυντικῶν, ἐλαστικῶν.

8. Πνευμονοκονίαση ἀπὸ καολίνη: σὲ ἐργαζόμενους στὴν κατασκευὴ πηλίνων ἀγγείων, χρωμάτων σαπωνοποιεῖαι, σὲ ἐργάτες ἐξόρυξης καολίνης.

9. Πνευμοκονίαση ἀπὸ αἱματίτη (σιδηροपुरιτία-

ση) σὲ ἐργαζόμενους στὰ ἀντίστοιχα μεταλλεῖα. Συχνὰ αὐτὴ προκαλεῖ πνευμονικὴ φυματίωση καὶ καρκίνο.

10. Ἀνθρακοपुरιτίαση: σὲ ἐργαζόμενους στὰ ἀνθρακωρυχεῖα. Προκαλεῖται καταστροφὴ (ἴνωση) στὰ πνευμόνια μὲ ἀποτέλεσμα ἔντονη δύσπνοια καὶ ἐπιπλοκὲς φυματίωση καὶ καρκίνο.

11. Βηρυλλίωση: σὲ ἐργαζόμενους σὲ βιομηχανίες φθοριζόντων ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων.

12. Πνευμοπάθεια ἀπὸ μαγγάνιο: σὲ ἐργαζόμενους σὲ μεταλλεῖα μαγγανίου (π.χ. Μαντέμ Λάκκο), πυρολουσίτη, σὲ βιομηχανίες λιπασμάτων, βαφῆς καὶ λευκάνσεως ὑφασμάτων. Προκαλεῖται βαρεῖα φλεγμονὴ στὰ πνευμόνια.

13. Πνευμοπάθεια ἀπὸ κάδμιο: σὲ ἐργαζόμενους σὲ χαλυβουργεῖα σὲ βιομηχανίες αὐτοκινήτων καὶ ἠλεκτρικῶν συσσωρευτῶν. Προκαλεῖ βῆχα, δύσπνοια, ἐρεθισμὸ λάρυγγος, καταβολὴ δυνάμεων. Ὁ θάνατος προέρχεται ἀπὸ καρδιακὴ ἢ νεφρική ἀνεπάρκεια ἢ βαρεῖα πνευμονία.

14. Πνευμοπάθεια ἀπὸ βανάδιο: σὲ ἐργαζόμενους στὴν σκλήρυνση τοῦ χάλυθα. Προκαλεῖται

χρόνια βρογχίτιδα.

16. Πνεύμονας συγκολλητῶν μετάλλων: Στὴν ἀρχὴ προκαλεῖται πυρετός. Ἐπειτα παραμένει χρόνια βρογχίτιδα (σὲ μιὰ ἔρευνα ποὺ ἔγινε σὲ 100 συγκολλητὲς μετάλλων βρέθηκαν 60 μὲ χρόνια βρογχίτιδα).

16. Πνεύμονας θωξίτη: λέγεται καὶ ἀσθένεια τῶν χυτῶν.

Ἄσθμα ἀπὸ πλατίνια: σὲ ἐργαζόμενους στὴν ἐπεξεργασία πλατίνιας (χρυσόχοι). Ἄφθονη ρινόρροια καὶ φταρνίσματα.

18. Ἄσθμα τυπογράφων: ἔντονο ἄσθμα ποὺ ἐμφανίζεται κατὰ παροξύνσεις.

19. Ἀσθένεια τῶν γουνοποιῶν: Βῆχας καὶ δύσπνοια.

20. Ἀσθένεια λόγω εἰσπνοῆς πριονιδίων: ἔντονος βῆχας καὶ δύσπνοια σὲ ἐργαζόμενους σὲ πριονοκορδέλλες.

21. Δηλητηρίαση ἀπὸ γλώριο: σὲ ἐργαζόμενους στὴν βιομηχανία χάρτου, χρωμάτων, φαρμάκων.

21. Δηλητηρίαση ἀπὸ μόλυβδο: σὲ ἐργαζόμενους σὲ βιομηχανίες παρασκευῆς τετρααιθυλιοῦ χου μολύβδου (π.χ. ΕΘΥΛ ΕΛΛΑΣ) ποὺ χρησιμοποιεῖται στὴν βενζίνη, σὲ σωληνοργίες, βιοτεχνίες παιδικῶν παιχνιδιῶν, βαφῶν, τυπογραφικῶν στοιχείων, σὲ βιομηχανίες ποὺ κατασκευάζουν σκάγια γιὰ τὰ κυνηγετικὰ ὄπλα, στὴν κεραμεικὴ, ὑαλοουργία, στίλβωση σκευῶν.

Ἡ ὀξεία δηλητηρίαση ἀπὸ μόλυβδο προκαλεῖ, αἰσθημα καύσου στὸ στόμα, πόνο στὴν κοιλία, αἱματηρά, κόπρανα, κῶμα, παραλήρημα, μανιακὴ κατάσταση, θραδυκαρδία, θάνατο.

Ἡ χρόνια δηλητηρίαση ἀπὸ μόλυβδο ἀφήνει χρόνιες γαστρεντερικὲς διαταραχὲς, δυσκοιλιότητα, ἀναιμία, ψυχικὲς διαταραχὲς (συχνὲς εἶναι οἱ ψυχασθένειες καὶ οἱ ἀπόπειρες αὐτοκτονίας), μυϊκὴ ἀδυναμία, ἐγκεφαλοπάθεια ἀπὸ τὸν τετρααιθυλιοῦχο μόλυβδο.

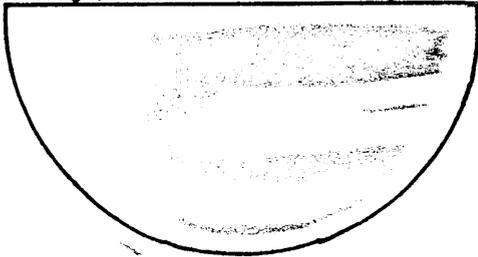
Αὐτὲς ἦταν μερικὲς ἀπὸ τὶς ἀσθένειες ποὺ προκαλοῦνται ἀπὸ τὴν ἀπασχόληση τοῦ ἀτόμου σὲ διάφορες ἐργασίες. Ὑπάρχουν δεκάδες ἄλλες καὶ χρειάζεται νὰ γραφεῖ ὁλόκληρο βιβλίο. Πάντως πιστεύω πὼς καὶ μὲ τὴν παρουσίαση τῶν πιὸ βασικῶν ἐπαγγελματικῶν νόσων, γίνεται ὀλοφάνερο τὶ τώρα ποιά εἶναι ἡ σημερινὴ σχέση μεταξὺ τοῦ τι προσφέρει καὶ τοῦ τι ἀμείβεται, ἓνα πράγμα θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε: Ο ΝΟΩΝ ΝΟΕΙΤΩ.

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ ΣΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΑΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗ 13.

ΑΓΡΟΤΙΣΣΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΑΣ

Τῆς Σούλας Οικονόμου

Α: αγροτικά προβλήματα

Ἡ Ἑλληνίδα ἀγρότισσα εἶναι ὀλίγερα ξεχωρισμένη ἀπὸ τὸ κράτος. Ἐργάζεται στὴν παραγωγὴ τὸ ἴδιο σκληρὰ ὅπως καὶ ὁ ἀγρότης. Καθημερινὰ πορεύεται σ' ἓνα δύσκολο δρόμο: σπίτι - δουλεῖ - οἰκογένεια. Ἡ θέση της εἶναι ἰδιαίτερα δύσκολη. Παρὰ τὴν προσφορά της στὴν οἰκονομία τοῦ κράτους δὲν ἀπολαμβάνει τὴν ἐλάχιστη κοινωνικὴ πρόνοια. Ζεῖ καὶ ἐργάζεται κάτω ἀπὸ σκληρὲς συνθήκες, χωρὶς τὴν στοιχειώδη ἰατρικὴ περίθαλψη, χωρὶς τὶς στοιχειώδεις ἀνάσεις, πέρα ἀπὸ κάθε χαρὰ καὶ ἀπόλαυση.

Συγκεκριμένα στὴν γεωργία καὶ κτηνοτροφία σιτὴ χώρα μας ἀπασχολοῦνται 500.000 γυναῖκες, δηλαδή τὰ 53ο) περίπου καὶ εἰδικὰ στὸν νομὸ μας, στὶς ἀγροτικὲς περιοχὲς σὲ σύνολο 46.720 γυναικῶν οἱ 43.860 ἀποτελοῦν τὸν οἰκονομικὸ ἐνεργὸ πληθυσμὸ. Ἀπ' αὐτὲς 860 μόνο εἶναι ἀπόφοιτες μέσων καὶ ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, 16.400 ἀπόφοιτες δημοτικοῦ, 28.560 δὲν ἔχουν τελειώσει τὸ δημοτικὸ καὶ 13.400 εἶναι ἐντελῶς ἀγράμματες.

Οἱ ἀγρότισσες τοῦ νομοῦ μας ἀσχολοῦνται κύρια μὲ τὰ καπνὰ, τὰ ρύζια, τὰ τεύτλα, τὶς ντομάτες, τὰ βαμβάκια, τὰ φυστίκια καὶ τὴν κτηνοτροφία. Ἡ δουλειὰ γιὰ τὴν ἀγρότισσα κοπέλλα, γιὰ τὴν γυναῖκα, γιὰ τὴ μάννα, γιὰ τὴν ἠλικιωμένη εἶναι δύσκολη, βαρεῖα καὶ ἀνθυγιεινὴ. Δὲν περιορίζεται μόνο στὸ ἄροτρο, ἀλλὰ ἀρχίζει ἀπ' τὰ χαράματα καὶ τελειώνει τὸ βράδυ. Ἡ δουλειὰ στὰ χωράφια καὶ στὸν σταῦλο κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, τὸν ἄερα, τὴν βροχὴ, μέσα στὰ νερὰ προκειμένου γιὰ τὰ ρύζια, μέσα στὴ βρωμιὰ, ἢ ξαγρύπνια καὶ ὁ ὑποσιτισμὸς της, ἢ ἀβάσταχτη κούραση κι' ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ οἱ δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ ποὺ τὴν πε-

ριμένουν καὶ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔχει νὰ ἀναθρέψει τὴν ἐξαντιλοῦν, τὴν ἀρρωσταίνουν, τὴν κάνουν νὰ γερνάει πρὸ γρήγορα. Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι καθόλου ὑπερβολές. Γιὰ παράδειγμα ἡ γυναῖκα ποὺ δουλεύει στὰ καπνὰ κατὰ τὴν περίοδο τοῦ καλοκαιριοῦ θὰ σηκωθεῖ στὶς 3 τὰ χαράματα, θὰ ἐτοιμαστεῖ καὶ θὰ πάει στὸ χωράφι μὲ τὸν ἄνδρα καὶ τὰ παιδιὰ της ἂν τυχὸν εἶναι μεγάλα. Θὰ ἀρχίσει νὰ «σπάξει» τὸ καπνὸ μὲ τὴν γκαζόλαμπα μέχρι νὰ ξημερώσει καὶ ὕστερα κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο καὶ μέσα στὴν «μελούρα» (οὐσία καφὲ χρώματος, ποὺ βγάζουν τὰ φύλλα καὶ ποὺ κολλάει στὰ χέρια καὶ στὰ ρούχα) καὶ θὰ γυρίσει σπίτι κατὰ τὶς 11 μὲ 12. Μετὰ θὰ κάνει πρόχειρα τὸ φαγητὸ καὶ θὰ καθήσει νὰ περνᾷ τὸ καπνὸ μέχρι τὶς 9 τὸ βράδυ ποὺ θὰ σηκωθεῖ νὰ φάει καὶ νὰ κάνει τίποτα φιλοδουλειὲς καὶ ὕστερα θὰ κοιμηθεῖ. Τὸ ἴδιο γίνεται κάθε μέρα, ἐνῶ τὴν Κυριακὴ τῆς φορτώνονται ὅλες οἱ δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, σιγύρισμα, πλύσιμο, μπάλωμα.

Οἱ σκληρὲς συνθήκες δουλειᾶς κάνουν πολλὲς γυναῖκες, ἰδιαίτερα νέες κοπέλλες νὰ ξενητεῦνται γιὰ νὰ βροῦν δῆθεν καλύτερη τύχη. Βλέπουμε λοιπὸν τὴν ἀγρότισσα νὰ δουλεύει στὸ πλάι τοῦ ἄντρα της τὸ ἴδιο σκληρὰ μ' ἐκεῖνον.

Ἡ ὑγεία τῆς ἀγρότισσας σ' ὅλες τὶς ἀγροτικὲς περιοχὲς τῆς Ἑλλάδας, τὸ ἴδιο καὶ στὸν νομὸ μας, εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς τομεῖς ποὺ ἡ κυβέρνηση θέλει νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ παραβλέπει. Στὴν ὑπαίθρο ἡ ὑγιεινὴ περίθαλψη τοῦ παιδιοῦ, τῆς μητέρας, ὅλης τῆς ἀγροτικῆς οἰκογένειας εἶναι ὑποτυπώδης, σχεδὸν ἀνύπαρκτη. Δυστυχῶς ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ποιότητα τῆς περίθαλψης ποὺ παρέχεται σὲ κάθε κοινωνικὴ τάξη εἶναι διαφορετικὴ καὶ διαφορετικὰ ἐφαρμόζεται στὸ κέντρο καὶ στὴν ἐπαρχία. Σύμφωνα μὲ τὸν νόμο τοῦ ΟΓΑ (Ὁργανισμὸς Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων) παρέχεται στοὺς ἀσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους «δωρεάν» καὶ «πλήρης» ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη. Τὰ ἀγροτικὰ ὅμως ἰατροεῖα ἀπ' τὴν μιὰ εἶναι ἐλά-

χιστα, απ' την άλλη δὲν ἔχουν ἐπαρκῆς καὶ ἔμπειρο προσωπικὸ ἀλλὰ οὔτε καὶ κατάλληλο ἐξοπλισμό. Δὲν ὑπάρχει οὔτε ὁ στοιχειώδης βασικὸς ἐξοπλισμός, ὅπως καρδιογράφος, φορητὸ ἀκτινολογικὸ μηχανήμα. Κανένας ἐπαρχιακὸς σταθμὸς δὲν διαθέτει ἀσθενοφόρο αὐτοκίνητο γιὰ τὴν μεταφορὰ τῶν ἀσθενῶν στὸ Κέντρο, στὸ Γενικὸ Νοσοκομεῖο τῶν Σερρῶν. Οἱ γιατροὶ ποὺ διορίζονται στὰ ἀγροτικά ἰατρεῖα καὶ τοὺς ἐπαρχιακοὺς ὑγειονομικοὺς σταθμοὺς μόλις ἔχουν τελειώσει τὴ σχολὴ καὶ δὲν ἔχουν τὴν κατάλληλη πείρα νὰ ἀσκήσουν τὸ ἐπάγγελμα ἱκανοποιητικά.

Ἡ μαῖα ἢ ἡ ἐπισκέπτρια στερεῖται κατάλλης ἐπιστημονικῆς κατάρτισης. Τὰ κίρια ποὺ στεγάζονται οἱ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίες εἶναι ἀκατάλληλα. Ὅσο γιὰ τὴν νοσοκομειακὴ περίθαλψη ὃν ἀρρωστήσει κανεὶς πρέπει νὰ κάνει ἕνα μεγάλο ταξίδι γιὰ νὰ φτάξει στὸ πιὸ κοντινὸ νοσοκομεῖο καὶ ἐκεῖ πάλι νὰ περιμένει στὴ σειρά στὸ διάδρομο. Ὁ ΟΓΑ φάρμακα δὲν χορηγεῖ ἐκτὸς ἀπ' τὶς 56 δρχ. ποὺ δίνει ἐτήσια σὲ κάθε ἀσφαλισμένο γιὰ νὰ ἀγοράσει φάρμακα καὶ ἐκτὸς ἀπ' τὶς «ἀσπιρίνες!» ποὺ δίνονται δωρεὰν στὸ ἀγροτικὸ ἰατρεῖο.

Ἡ ἀναγνώριση τῆς μητρότητας εἶναι κάτι ἄγνωστο γιὰ τὴν ἀγρότισσα. Ἡ ἔγκυος γυναίκα δουλεῦει μέχρι λίγο πρὶν τὸν τοκετὸ καὶ ὕστερα γεννᾷ ἢ στὸ χωράφι ἢ στὸ σπίτι. Κι ἀφοῦ γεννηθεῖ τὸ παιδί, ἀρχίζει γι' αὐτὴν τὸ μαρτύριο. Ἄν ὑπάρχει παιδικὸς σταθμὸς τὸ πρόβλημα λύνεται, ἀφήνοντας τὰ παιδιά σὲ οἴγουρα, ὑπεύθυνα καὶ εἰδικευμένα χέρια. Ἄλλὰ οἱ βρεφικοὶ καὶ παιδικοὶ σταθμοὶ στὰ χωριά μας εἶναι ἀνύπαρχοι. Σήμερα 1.000.000 Ἑλληνόπουλα ἀπὸ 2½ ἕως 5 χρόνων ποὺ ζοῦν σὲ 400 πόλεις καὶ 5.000 χωριά ὑπάρχουν 529 ἐθνικοὶ παιδικοὶ σταθμοί, 29 τοῦ ΠΠ ΚΠΑ, 3 ἰδιωτικοὶ καὶ 10 τοῦ ἰδρύματος τοῦ ἐργαζόμενου κοριτικοῦ, ποὺ καλύπτουν μόνο τὸ 1/6 τῶν ἀναγκῶν. Οἱ παιδικοὶ αὐτοὶ σταθμοὶ βρίσκονται σχεδὸν ὀλοκληρωτικά στὶς μεγάλες πόλεις. Ἡ κατάσταση βέβαια γίνεται ἀσύγκριτα χειρότερη στὶς μικρὲς ἐπαρχιακῆς πόλεις, ἐνῶ στὰ χωριά δὲν ὑπάρχει σχεδὸν καμμιά μέρμηνα. Ἔτσι λόγω τῆς ἔλλειψης παιδικῶν σταθμῶν οἱ ἀγρότισσες ἀναγκάζονται ἢ νὰ σέρνουν τὰ παιδιά τους στὰ χωράφια κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τὴν βροχὴ ἢ νὰ τὰ ἀφήνουν νὰ τριγυρνοῦν στοὺς δρόμους ὅλη μέρα χωρὶς κἂν τὴν στοιχειώδη φροντίδα. Ἡ οἰκονομικὴ τους κατάσταση οὔτε κἂν τὶς ἀφήνει νὰ σκεφτοῦν τὴν τρίτη λύση, νὰ μὴ δουλέψουν. Ἀποτέλεσμα ὄλων τῶν παραπάνω ἑλλείψε-

ων καὶ ἀναγκῶν εἶναι ἡ αὐξημένη νοσηρότητα καὶ θνησιμότητα τῶν παιδιῶν τῆς ὑπαίθρου.

Ἔνα ἄλλο μεγάλο πρόβλημα τῆς ἀγρότισσας εἶναι ἡ σύνταξη. Τὴ στιγμὴ ποὺ μερικοὶ προνομιοῦχοι παίρνουν 40.000 καὶ 50.000 σύνταξη ἢ ἀγρότισσα παίρνει 800 δρχ. τὸν μῆνα ἀπὸ τὸν ΟΓΑ ὅταν συμπληρώσει τὰ 65 τῆς χρόνια κι' αὐτὸ μόνον ὅταν εἶναι χήρα, ἀνύπαντρη ἢ χωρισμένη. Ἐπὶ πλέον πρέπει νὰ ἔχει ἐργαστεῖ 25 χρόνια σὺν ἀγρότισσα καὶ μάλιστα νὰ ἔχει δουλέψει τὴν τελευταία 10ετία πρὶν συμπληρώσει τὰ 65 τῆς. Ἄν πάλι ζεῖ ὁ ἄντρας τῆς παίρνουν οἱ δύο τους τὸν μῆνα 1.800 δρχ., ἕνα γελοῖο ποσὸ ποὺ οὔτε τὰ ἔξοδα γιὰ τὰ φάρμακα δὲν καλύπτει.

Πρόσφατο εἶναι τὸ παράδειγμα τοῦ κρητικοῦ γέροντα ποὺ δὲν δέχτηκε τὴν σύνταξη γιατί πίστευε ὅτι κοροϊδεῦουν τὸν ἰδρώτα καὶ τὴν κόρη σὲ 60 χρόνων στὰ χωράφια.

Ἔνα ἄλλο πρόβλημα γιὰ τὴν ἀγρότισσα εἶναι ἡ ψυχαγωγία. Τὸ πρόβλημα ξεκινᾷ ἀπ' τὸ ὅτι δὲν ὑπάρχουν ὥρες γιὰ ψυχαγωγία. Οἱ δουλειῆς στὸ χωράφι, στὸν σταῦλο, στὸ σπίτι δὲν ἀφήνουν ἐλεύθερες ὥρες. Κι ἂν ἀκόμη μείνουν ἢ ψυχαγωγία θὰ εἶναι ἡ τηλεόραση, ἂν βέβαια ὑπάρχει καὶ τὸ κουτσομπολιό.

Τὸ πρόβλημα τῆς ψυχαγωγίας εἶναι ἰδιαίτερα ὄξυμένο στὶς νέες κοπέλλες τοῦ χωριοῦ. Οἱ περισσότερες ἀφοῦ τελειώσουν τὸ δημοτικὸ δὲν συνεχίζουν τὸ γυμνάσιο, κύρια γιὰ οἶκον. Λόγους ἔχοντας ἀρκετῆς ἐλεύθερες ὥρες. Δυστυχῶς ὅμως στὸ χωριὸ τίποτα δὲν προσφέρεται ἀπὸ τὴν ἰσχυρὴ κυβέρνησης γιὰ τὴν σωστὴ ἀξιοποίηση τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τῆς νέας κοπέλλας.

Στερεῖται ὀλοτετα τὸ καλὸ βιβλίον, τὸ θέατρο, τὶς καλὲς ταινίες, τὶς μουσικῆς ἐκδηλώσεις, τὴν ἄθληση, τὶς ἐκδρομῆς καὶ γενικὰ κάθε τὶ ποὺ θὰ τὴν μορφώσει καὶ θὰ τὴν ψυχαγωγήσει.

Ἔπάρχουν βέβαια καὶ μερικὰ «κέντρα νεότη-τας», ποὺ ὅμως τελικὰ μετατρέπονται σὲ λέσχες, ποὺ διαθέτουν μόνο χαρτιά καὶ τάβλη.

Ἔτσι ἡ κυβέρνηση στερῶντας ἀπ' τὴ νεολαία τοῦ χωριοῦ τὶς παραπάνω εὐκαιρίες γιὰ σωστὴ ἀξιοποίηση τοῦ ἐλεύθερου χρόνου καὶ ψυχαγωγία, δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τὴν σπρώχνει στὶς ντισοκοτέκ καὶ καφετερίες, ποὺ ἄρχισαν νὰ κατακλύζουν τὰ χωριά μας κατ' ἀποκλειστικότητα, σιὸν ἀμερικάνικο δηλ. τρόπο ζωῆς. Ἔνα τρόπο ζωῆς ποὺ τίποτε δὲν προσφέρει στὴ νεολαία: οὔτε γενικώτερη μόρφωση, οὔτε ἀνάπτυξη τῆς προσωπικότητάς του, τῆς εὐθύνης τους ἀπέναντι στὰ

Τὸ φετεινὸ βραβεῖο Λένιν ἀπονεμήθηκε στὸν μεγάλο Ἑλληνα, σύγχρονό μας, ποιητὴ Γιάννη Ρίσο. Τὸ βραβεῖο Λένιν δίνεται σὲ ἄτομα ποὺ ἔχουν συμβάλει οὐσιαστικά στὴν ὑπόθεση τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εἰρήνης.

Ὁ Γ. Ρίσος εἶναι ὁ τρίτος Ἑλληνας ποὺ τιμᾶται μὲ τὸ βραβεῖο Λένιν. Οἱ ἄλλοι δύο εἶναι ὁ ποιητὴς Κώστας Βάρναλης καὶ ὁ ἀγωνιστὴς τῆς ἀντίστασης καὶ σημερινὸς πολιτικὸς Μανώλης Γλέζος.

Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου συμπεριλαμβάνεται σὲς πολλὰς διακρίσεις τοῦ ποιητῆ μας, ποὺ ἔχει χαρακτηριθεῖ ὡς «ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπιφανέστερους πολίτες τοῦ κόσμου». Τὸ βραβεῖο ἀποτελεῖ ἀναγνώριση τῆς μεγάλης σημασίας τοῦ ποιητικοῦ του ἔργου, ἐνὸς ἔργου ποὺ ἐκφράζει τὰ προβλήματα καὶ τοὺς πόθους τοῦ λαοῦ, μᾶς πεῖσης οὐσιαστικά λαϊκῆς, ποίησης ποὺ συμπορεύεται μὲ τὴς λαϊκὰς δυνάμεις, ποὺ τὴς ἐκφράζει.

Χαιρετίζουμε τὸν ποιητὴ μας καὶ εὐχόμαστε ἢ ἀναγνώριση τοῦ ἔργου του νὰ γίνῃ πραγματικὰ παγκόσμια, μὲ τὴν ἀναγνώριση τῆς προσφορᾶς του καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΛΙΟΥΛΗΣ

κοινά, τῆς συλλογικότητας σὲς διάφορες ἐκδηλώσεις τους.

Ἡ ἴδια ἢ νεολαία ὡστόσο — πανελλαδικὰ ἀλλὰ καὶ στὸν Νομό μας — δείχνει τὴν διάθεσή της, τὴν ἐπιθυμία της γιὰ σωστὴ ψυχαγωγία μὲ τὸ νὰ στήνῃ (νὰ ἰδρῦει) καὶ νὰ δραστηριοποιεῖ, στὸν βαθμὸ ποὺ μπορεῖ ἐκπολιτιστικὰς κινήσεις καὶ συλλόγους.

Κοντὰ σ' αὐτὰ ἔρχονται καὶ οἱ ἀντιλήψεις ποὺ θέλουν τὴν νέα κοπέλλα καλὴ νοικοκυρά, κλεισμένη στὸ σπίτι, μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν παντρεία, οἱ ὁποῖες ἀντιλήψεις καλλιεργοῦνται μαζὶ μὲ ὅλα τὰλλα μὲ σκοπὸ νὰ τὴν ἀποπροσανατολίσουν καὶ νὰ μὴ ζητᾶ τὰ δικαιώματά της γιὰ μόρφωση καὶ ψυχαγωγία.

Αὐτὰ τὰ προβλήματα ἀντιμετωπίζει σὲ γενικὲς γραμμὲς ἢ ἀγρότισσα καὶ γιὰ νὰ λυθοῦν θὰ πρέπει νὰ μεριμνήσῃ ἢ κυβέρνησις γιὰ τὰ ἑξῆς:

— Νὰ αὐξήσῃ τὴς συντάξεις.

— Νὰ δίνει στὴν ἀγρότισσα σύνταξη ἴση μὲ τοῦ ἀγρότη.

— Νὰ δίνει τὴν σύνταξη τοῦ ἄντρα μετὰ τὸν θάνατό του στὴν γυναίκα του ἄσχετα μὲ τὴν ἡλικία ποὺ ἔχει.

— Νὰ χορηγεῖ ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη ὅμοια τουλάχιστον μ' αὐτὴ ποὺ παρέχεται σὲς ἄλλες ἐργαζόμενες.

— Νὰ ἰδρῦσῃ ἀγροτικὰ ἰατρεία καὶ νοσοκομεία μὲ σύγχρονο ἐξοπλισμό.

— Νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μητρότητα ὡς κοινωνικὸ λειπούργημα.

— Νὰ δημιουργήσῃ βρεφικοὺς καὶ παιδικούς σταθμούς καθὼς καὶ νηπιαγωγεία σὲς ἀγροτικὰς περιοχές.

— Νὰ ἀξιοποιήσῃ σωστὰ τὸν ἐλάχιστο ἐλεύθερο χρόνο μὲ τὴν δημιουργία βιβλιοθηκῶν αἰθουσῶν, ψυχαγωγίας, γυμναστηρίων καθὼς καὶ μὲ τὴν δημιουργία καὶ βοήθεια τῶν ἐκπολιτιστικῶν κινήσεων.

ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ...

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 4η σελ.)

ὅλους τοὺς τυφλοὺς σύνταξη ζωῆς γιὰ νὰ μὴ εἶναι οἱ τυφλοὶ ἀντικείμενο ἐκμετάλλευσης τῶν ψευτοφιλανθρώπων καὶ νὰ ἀργοπεθαίνουν στὰ πεζοὺ ὄρμια, ἀναγκασμένοι νὰ ζητιανεύουν τὸν οἶκτο σου.

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΨΩΜΙ, ΔΟΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΖΗΤΙΑΝΙΑ.

Τὸ παραπάνω ἄρθρο δημοσιεύτηκε σὲ ἐφημερίδα τῆς 1.6.1977 καὶ ἀναφέρεται σὲ γεγονότα τῆς προηγουμένης.

«...Στὸ μονοπάτι ἀνταμώσαμε δυὸ παιδάκια: τὸ ἓνα θὰ ἦταν ὡς τεσσάρων χρονῶν, τὸ ἄλλο ὡς πέντε. Ἐνας G.I. (Γενικὸ Πεζικὸ) πυροβόλησε τὸ μικρότερο καὶ τὸ μεγαλύτερο ρίχτηκε πάνω του γιὰ νὰ τὸ προστατεύσει. Ὁ G.I. τοῦ φύτεψε ἕξι σφαῖρες. Μὲ ἀπόλυτη ἀπάθεια, σὰν γνήσιος ἐπαγγελματίας. Ὑστερα συναντήσαμε ἓναν ἄντρα καὶ δυὸ μικρούτσικα παιδιά, ἓνα ἀγοράκι κι ἓνα κοριτσάκι. Περπατοῦσαν στὸ δρομάκι κι ἦταν φανερὰ τρομαγμένοι· τὸ κοριτσάκι βρισκόταν δεξιά, τὸ ἀγοράκι ἀριστερά. Ὁ ἄσπρος στὴ μέση. Ὅλοι μαζί οἱ G.I. μὲ μία ὁμοθροντία τοὺς θέρισαν. Τὸ ἀγοράκι χτυπημένο στὸ μπράτσο καὶ στὴ γάμπα, τὸ εἶδα μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια. Προχωροῦσε πρὸς τὸ μέρος μας, μὲ ὕφος ἐκπληκτο, κι ἔχανε αἷμα. Γονάτισα νὰ τὸ φωτογραφίσω κι ἓνας G.I. γονάτισε δίπλα μου γιὰ νὰ τὸ πυροβολήσῃ. Τοῦ ἔρριξε τρεῖς φορές, ὄχι μία. Ἡ πρώτη βολὴ τὸ τίναξε πρὸς τὰ πίσω, ἡ δευτέρα στὸν ἀέρα κ' ἡ τρίτη τὸ σώριασε στὴ γῆ. Τότε ὁ G.I. ἀπομακρύνθηκα ἀδιάφορος...» (Ἀπὸ τὴν μαρτυρία τοῦ κ. Χέμπερλε, φωτογράφου στὸ λόχο Τσάρλι σχετικὰ μὲ τὴν σφαγὴ τοῦ Μὰν Λάϊ στὸ χωριὸ Σὸγκ Μὰν στὶς 16 Μάρτη 1968).

Στις 20 Γενάρη τοῦ 1959 ψηφίστηκε στὸν ΟΗΕ ἡ Διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ Παιδιοῦ. Στις 16 Μάρτη τοῦ 1968 στὴ σφαγὴ τοῦ Μὰν Λάϊ, στὸ Βιετνάμ, ὁ ἱμπεριαλισμὸς ὑπέγραφε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὸ «δικαίωμα» τῶν παιδιῶν νὰ πεθαίνουν.

Γιὰ κάθε καινούργια ζωὴ, γιὰ κάθε παιδί πού γεννιέται, γεννιέται καὶ μιὰ ἐλπίδα γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Μιὰ ἐλπίδα καὶ συνάμα μιὰ εὐθύνη. Ὅχι μόνο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους πού τοῦ ἔδωσαν τὴ ζωὴ καὶ θὰ τὸ μεγαλώσουν, ἀλλὰ γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πού συνθέτουν τὸ κοινωνικὸ σύνολο, μέσα στὸ ὁποῖο θὰ ζήσει καὶ θὰ ἀναπτυχθεῖ τὸ παιδί αὐτό.

Γιὰ νὰ μπορέσει ἓνα παιδί νὰ ἀναπτυχθεῖ σωματικά, ἀλλὰ κυριώτερα πνευματικά καὶ ψυχικά, γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴ σωστὴ μόρφωση, τὶς κατάλληλες ἐμπειρίες καὶ προϋποθέσεις ὥστε νὰ ἀναπτύξῃ σωστὰ τὴν προσωπικότητά του, μεγάλο θάρος πέφτει στὶς πλάτες τῶν γονιῶν του. Βάρος πού τὸ μοιράζονται ἢ τουλάχιστον θάπρεπε νὰ τὸ μοιράζονταὶ μὲ τὴν κοινωνία καὶ τὸ ἴδιο τὸ κράτος.

Καὶ ἂν στὶς σοσιαλιστικὲς χώρες τὰ παιδιά διαθέτουν ὑλικά καὶ ἐκπολιτιστικὰ ἀγαθὰ πού παρὰ-

γονταὶ καὶ προσφέρονται ἀπὸ τὴν κοινωνία καὶ μποροῦν νὰ ζήσουν καὶ ν' ἀνθίσουν σὲ ἀσφάλεια, ὑπάρχουν σ' ἄλλες χώρες ἑκατομμύρια παιδιά πού στεροῦνται αὐτῶν τῶν ἀγαθῶν. Ἐκατομμύρια κι ἑκατομμύρια παιδιά δὲν μποροῦν νὰ ἐπωφεληθοῦν τῶν κατακτήσεων πού ἐπιτεύχθησαν στὸν ἐπιστημονικὸ καὶ τεχνικὸ τομέα καὶ ἐξασφαλίζουν τὶς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἀνθιστὴ τους.

Σ' ὅλες τὶς καπιταλιστικὲς χώρες, καταπατοῦνται καθημερινὰ τὰ δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ. Ἐκατομμύρια παιδιά μαραζώνουν σ' ἓνα κόσμο χωρὶς σχολεῖα, χωρὶς ἰατρικὴ περίθαλψη, χωρὶς ψωμί, χωρὶς γέλιο, ἐργάζονται σκληρὰ παρὰ τὴ μικρὴ τους ἡλικία, πεθαίνουν ἀπὸ πείνα καὶ ἐγκατάλειψη. Κι ἄλλα ἀντιμετωπίζουν τὸ αὔριο μὲ τὸ φόβο τῆς ἀνεργίας, τῆς συνεχοῦς αὐξήσης τοῦ κόστους ζωῆς, τῆς ἔλλειψης κατοικίας καὶ τῆς ἔλλειψης μόρφωσης.

Πέρασαν 18 χρόνια ἀπὸ τότε πού ἡ Γ. Συνέλευση τοῦ ΟΗΕ ψήφισε ὁμόφωνα μιὰ Διακήρυξη μὲ 10 ἄρθρα πάνω στὰ δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ. «Ἐπειδὴ—ἀναφέρει ἡ Διακήρυξη— ἡ ἀνθρωπότητα ὀφείλει στὸ παιδί ὅτι τὸ καλύτερο μπορεῖ νὰ τοῦ δώσει ἡ Γενικὴ Συνέλευση τοῦ ΟΗΕ ψηφίζει τὴ Διακήρυξη τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Παιδιοῦ μὲ σκοπὸ, τὸ παιδί νὰ ζήσει εὐτυχισμένο τὰ παιδικὰ του χρόνια γιὰ τὸ καλὸ τὸ δικό του καὶ τὸ καλὸ ὁλόκληρης τῆς κοινωνίας». Ἀκόμα τονίζεται ὅτι «στὸ παιδί πρέπει νὰ δίνονται οἱ δυνατότητες νὰ μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθεῖ ψυχικά, σωματικά, ἠθικά, πνευματικά καὶ κοινωνικά, κατὰ τρόπο ἐλεύθερο καὶ ἀξιοπρεπῆ». Τὸ ἄρθρο 7 λέει ὅτι «ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευση ὀρίζεται ὑποχρεωτικὴ καὶ δωρεάν». «Ἀπαγορεύεται νὰ ἐργάζεται τὸ παιδί πρὶν ἀπὸ μιὰ ὀρισμένη ἡλικία» ἀναφέρει τὸ ἄρθρο 9.

Μετὰ στὰ 18 χρόνια πού πέρασαν τί ἔγινε; Πῶς ἐφαρμόστηκαν καὶ ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα αὐτά; Ἄς κάνουμε ἓναν ἀπολογισμὸ:

● Τὸ 1)5 τῶν παιδιῶν, μέσα στὸ 1976, πέθανε προτοῦ φτάσῃ στὴν ἡλικία τῶν 5 χρονῶν, σύμφωνα μὲ στοιχεῖα τῆς ΟΥΝΙΣΕΦ

● Πάνω ἀπὸ 100.000 παιδιά κάθε χρόνο παθαίνουν τύφλωση, ἀπὸ ἔλλειψη βιταμίνης Α.

● 200 ἑκατομμύρια βρέφη ἀπὸ τὰ 860 ἑκατομμύρια πού ὑπάρχουν στὸν κόσμo, ὑποσιτίζονται.

● 250.000 παιδιά στὸν κόσμo εἶναι ἐγκαταλει-

μένα.

● 1.000.000 παιδιά σκοτώθηκαν στο Βιετνάμ, στην διάρκεια του πολέμου, θύματα των ΗΠΑ.

● Χιλιάδες παιδιά στην Κύπρο όρφανεψαν και ζούν κάτω από άθλιες συνθήκες, θύματα του Άττίλα του Κίσινγκερ.

● Τα παιδιά των μεταναστών στις καπιταλιστικές χώρες αντιμετωπίζουν φυλετικές διακρίσεις.

● Έκατομμύρια παιδιά στην Άφρική αντιμετωπίζουν την άποικιοκρατία, τον νεοαποικισμό και τον ρατσισμό.

● Στη Χιλή τα παιδιά πληρώνουν το δικό τους μερτικό στο φασισμό ζώντας κάτω από άθλιες συνθήκες.

● Στις ΗΠΑ παιδιά περιφρονούνται και δεν έχουν κανένα δικαίωμα μόνο και μόνο για το χρώμα του δέρματός τους.

● Πάνω από 40.000.000 ανήλικα παιδιά στον κόσμο είναι υποχρεωμένα να δουλέψουν για να ζήσουν.

● Στις υπό ανάπτυξη χώρες τουλάχιστον 100.000.000 παιδιά από 7—10 χρονών δεν έχουν διδαχθεί γραφή, ανάγνωση και αριθμητική.

● Το 40% των παιδιών που πηγαίνουν σχολείο παρακολουθούν μερικές μόνο από τις τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

● Έκατομμύρια παιδιά στις καπιταλιστικές χώρες είναι έκτεθειμένα στους κινδύνους των ναρκωτικών, της ωμής βίας και της έγκληματικότητας, των πορνό, της έξαθλίωσης.

● Στην Ελλάδα τα περισσότερα παιδιά των εργαζομένων ζούν μέσα σε στερήσεις, δυστυχία, ανασφάλεια και είναι καταδικασμένα στην αμάθεια.

● Η βρεφική θνησιμότητα στην Ελλάδα είναι από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη. Στα 1.000 Έλληνόπουλα τα 27 πεθαίνουν πριν φτάσουν στον πρώτο χρόνο της ζωής τους. Η παιδική θνησιμότητα παρατηρείται ιδιαίτερα στην ύπαιθρο και οφείλεται στην έλλειψη άγροτικών ιατρείων και νοσοκομείων.

● Σήμερα στη χώρα μας παραπάνω απ' τις μισές εργαζόμενες γυναίκες είναι μητέρες. Οι υπάρχοντες βρεφικοί σταθμοί μόλις καλύπτουν το 1)6 των αναγκών. Κι αυτοί είναι συγκεντρωμένοι στην πλειοψηφία τους στην Αθήνα και στις μεγάλες πόλεις, ενώ στις μικρές έπαρχιακές πόλεις είναι ελάχιστοι στα δε χωριά σχεδόν δεν υπάρχουν. Έκτος από αυτό, στεγάζονται σε ακατάλληλα κτίρια και λείπει το ειδικευμένο και αριθμητικά έπαρκές προσωπικό. Κοντά σ' αυτούς τους κρατικούς λειτουργ-

γοών και οί ιδιωτικοί, που φυσικά είναι απρόσιτοι για το πορτοφόλι μιάς εργατικής οικογένειας.

● Το δικαίωμα όλων των παιδιών στην μόρφωση παραμένει δικαίωμα μόνο στα χαρτιά. Μικρό μόνο ποσοστό των φτωχών παιδιών καταφέρνει να σπουδάσει με πολλές θυσίες, τόσο δικές τους όσο και των οικογενειών τους. Κι αυτή η μόρφωση που παρέχεται, παρέχεται μέσα σε ακατάλληλα κτίρια με λειψό αριθμό δασκάλων και καθηγητών. Το εκπαιδευτικό σύστημα είναι άναχρονιστικό, αντιεπιστημονικό, αυταρχικό με αντιπαιδαγωγικές μεθόδους και άφινει άνεξίτηλα σημάδια στην προσωπικότητα των παιδιών. Από την άλλη μεριά η «μόρφωση» τους συμπληρώνεται με τα διάφορα κόμικς και περιεδικά άμερικάνικου τύπου καθώς και με τα διάφορα σήριαλς της τηλεόρασης. Ένδεικτικά, ένα παιδί στις σημερινές συνθήκες, μπορεί να δει στην έλληνική τηλεόραση 4.608 έγκληματικές πράξεις τον χρόνο...

● Τα παιδιά μεγαλώνουν μέσα στην ανασφάλεια. Το άγχος, ή νευρικότητα, ή ανασφάλεια που νοιώθουν οί γονείς τους και όλη ή κοινωνία, περνάει με χιλιάδες τρόπους πάνω στο παιδί, το έκμηδενίζει το πνίγει. Κι όλα αυτά σημαδεύουν την προσωπικότητά του για όλη του τη ζωή.

● Υπεύθυνος γι αυτό είναι το κοινωνικό σύστημα που άδιαφορεί για την ανάπτυξη της προσωπικότητας εκείνων που θα γίνουν αύριο μέλη του. Και ή άδιαφορία αυτή φαίνεται από το πόσο προστατεύεται ή μητρότητα, από την μόρφωση που παρέχεται, από τα ανήλικα παιδιά που δουλεύουν για να ζήσουν και τα έκμεταλλεύονται διπλά, ένα σαν εργαζομένους κι ένα σαν παδιά, από τις 200.000 άπροσάρμοστα παιδιά που πεθαίνουν χωρίς κρατική στοργή.

● Υπάρχουν όμως και παιδιά σ' ένα άλλο τμήμα της Γης, τις σοσιαλιστικές χώρες, όπου ή Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού είναι νόμος έδω και πολλά χρόνια. Η προστασία της μητρότητας και του παιδιού είναι επίσημη κρατική πολιτική. Εκεί τα παιδιά άποτελούν μιά προνομιούχα τάξη, που σ' αυτήν δίνεται ότι καλύτερο ύπάρχει.

● Στις χώρες όμως που τα δικαιώματα των παιδιών καταπατούντα ιδυναμώνει ή πάλη για την υπεράσπιση του παιδιού για την δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου μέσα στον όποιο θα έχουν όλες τις προϋποθέσεις για να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους, για να γίνουν σωστοί άνθρωποι. Και παντού δυναμώνει ή πάλη για την ειρήνη, γι' αυτό
(Συνέχεια στην 18η σελ.)

ΨΗΦΟΣΤΑ 18

Αίτημα τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν ἀγῶνων τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας

τοῦ Στέλλιου Μπουφίδη

Οἱ φῆμες ποὺ κυκλοφοροῦν τελευταία γιὰ πρόωρες ἐκλογές ἔφεραν στὴν ἐπιφάνεια τὸ πρόβλημα τῶν νέων ἐκείνης τῆς ἡλικίας ποὺ, ἐνῶ ἔχουν μιὰ σειρὰ ὑποχρεώσεις, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς στὰ κοινά. Ἔτσι μῆκε ἔντονα τὸ αἶτημα: «Ψῆφος στὰ 18». Τὸ αἶτημα ἀφορᾷ μισὸ ἑκατομμῦριο νέους ἡλικίας 18—21 χρονῶν (ἐργαζόμενους, φοιτητές), ποὺ ἐνῶ συμμετέχουν σ' ὅλες τις ἄλλες κοινωνικὲς διαδικασίες (ἐργασία, πνευματικὴ ζωὴ, νομικὲς κυρώσεις κ.ἄ.) δὲν συμμετέχουν στὴν ἐκλογικὴ διαδικασία. Πρόκειται φυσικὰ γιὰ μιὰ ἀπαράδεκτη καὶ ἀδίκη κατάσταση. Καὶ κάτι ἀκόμη. Ἐξῶ ἀπὸ τὶς συνθήκες τῆς ἐποχῆς μας. Γιατὶ πέρασε γιὰ πάντα ἡ ἐποχὴ ποὺ κριτήριό ἐνηλικίωσης ἦταν τὰ 21 χρόνια. Οἱ συνθήκες ζωῆς ἀλλάζουν συνεχῶς μὲ γρήγορους ρυθμούς καὶ ὀδηγοῦν ταχύτερα στὴν βιολογικὴ ὠρίμανση τῶν νέων. Συγχρόνως τὸ σημερινὸ ἐπίπεδο ἀνάπτυξης τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, τῆς μόρφωσης καὶ τῶν μέσων ἐνημέρωσης ἐπιταχύνουν τὴν ὠρίμανση τῆς νεολαίας. Αὐτὰ ἰσχύουν σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ γιὰ τοὺς νέους τῆς μεταδικτατορικῆς Ἑλλάδας, ὅταν εἶναι γνωστὸ πὼς οἱ Ἕλληνες νέοι (πρωτοπόροι πάντα στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴ Δημοκρατία, τὴν Ἐθνικὴ Ἀνεξαρτησία, τὴν ἀκεραιότητα τῆς χώρας) φάνηκαν ὠριμοὶ στὰ χρόνια τῆς δικτατορίας ἢ ψυχὴ τοῦ ἀντιδικτατορικοῦ ἀγῶνα, πρόσφεραν τὰ καλύτερά τους χρόνια καὶ τὴ ζωὴ τους ἀκόμη γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῆς τυραννίας.

Ἡ ἀντιφατικότητά καὶ τὸ ἀδικο τῆς ἀπαγόρευσης τῆς συμμετοχῆς τῶν νέων στὴν πολιτικὴ μὲ τὸ δικαίωμα ψήφου στὶς βουλευτικὲς καὶ τὶς δημοτικὲς ἐκλογές φαίνεται ξεκάθαρα, ἂν παρατηρήσουμε πὼς:

— Ἡ πολιτεία θεωρεῖ κατάλληλους τοὺς νέους νὰ δημιουργήσουν οἰκογένεια στὰ 18. Στὴν ἴδια ἡλικία ἐπιτρέπει τὴν ἐθελοντικὴ κατάρταξη στὸ στρατό, θεωρεῖ δηλαδὴ τοὺς νέους ἱκανοὺς νὰ προσπίσουν τὴν ἀκεραιότητα τῆς πατρίδας τους.

— Οἱ νέοι τῆς ἡλικίας αὐτῆς ψηφίζουν στὰ ἐργατικὰ σωματεῖα (οἱ ἐργαζόμενοι), στοὺς φοιτη-

τικούς καὶ σπουδαστικούς συλλόγους (οἱ φοιτητές καὶ οἱ σπουδαστές), στὶς μαθητικὲς κοινότητες (οἱ μαθητές).

Ἐπίσης θὰ πρέπει νὰ δοῦμε τὸ ὅλο θέμα καὶ σὲ σχέση μὲ τὴν ἔνταξή μας στὴν Ε.Ο.Κ. Ἐνταξὴ ποὺ δὲν εἶναι μόνο οἰκονομικὴ ἢ πολιτικὴ, ἀλλὰ καὶ μὲ κοινωνικὲς διαστάσεις. Καὶ εἶναι γνωστὸ πὼς στὴν Ἰταλία, τὴν Ἀγγλία, τὴ Δ. Γερμανία, τὸ Λουξεμβούργο, τὸ Βέλγιο οἱ νέοι ἔχουν πλήρη πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ δικαιώματα ἀπὸ 18 χρονῶν. Τὸ ἴδιο ἰσχύει στὴ Δανία, τὴ Σουηδία καὶ τὶς σοσιαλιστικὲς χώρες.

Ἀκόμα τὸ δικαίωμα τοῦ «ἐκλέγειν» τῶν νέων στὰ 18 σὲ σχέση μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ «ἐκλέγεσθαι» στὰ 21 θὰ βοηθήσει στὴν ἀνανέωση τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἀντιπάθεια τῶν νέων ἀπέναντι στὸν παλαιοκομματισμὸ, τὸ ρουσφέτι, τὴν κομματικὴ συναλλαγὴ. Καὶ μπορούμε εὐκολὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε πόσο θὰ καταπολεμηθοῦν αὐτὰ μὲ τὴν εἴσοδο νέου αἵματος σ' ὅλους τοὺς κομματικούς ὀργανισμούς.

Τὸ δίκαιο τοῦ αἰτήματος γιὰ ψῆφο στὰ 18 φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι συμφωνοῦν ὅλες σχεδὸν οἱ πολιτικὲς δυνάμεις τῆς χώρας. Ἔτσι ὅλα τὰ κόμματα τῆς ἀντιπολίτευσης ἔχουν ταχθεῖ ὑπὲρ, ἐνῶ ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ν. Δημοκρατίας δὲν ὑπάρχει μιὰ καθαρὰ ἀρνητικὴ σχέση. Ἀντίθετα ἀρκετοὶ παράγοντες τοῦ κυβερνῶντος κόμματος (π.χ. Ἐβερτ, Καρατζᾶς) ἐκφράσθηκαν θετικά. Γιὰ παράδειγμα: ὁ ὑφ' ἡγεμονίας Οἰκονομικῶν κ. Ἐβερτ σὲ σχετικὴ ἐρώτηση ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδας ἀπάντησε: «Οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδας δικαιοῦνται νὰ μετέχουν στὰ κοινὰ ἀπὸ 18 ἐτῶν... Τὰ ἑλληνικὰ νειάτα ἐπισφράγισαν τὴν πολιτικὴ τους ὠριμότητα μὲ τὰ γεγονότα τῆς Νομικῆς καὶ τὸ αἶμα τοῦ Πολυτεχνείου. Δὲν μπορούμε νὰ ζητᾶμε ἀπ' αὐτὰ θυσίες, ἂν δὲν τοὺς ἀναγνωρίζουμε δικαιώματα». Ἄλλὰ καὶ ἡ θέση τοῦ ἀρμόδιου ὑπουργοῦ (Ἐσωτερικῶν) κ. Ἰορδάνογλου ποὺ δήλωσε πὼς «δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος, ὥστε νὰ μπορέσουν ν' ἀσκήσουν τὸ ἐκ-

λογικό τους δικαίωμα και οι ηλικίες 18 χρόνων στις προσεχείς εκλογές» δείχνει πώς δεν υπάρχουν σοβαρά επιχειρήματα ενάντια στο αίτημα, παρά μόνο τεχνικοί λόγοι που αποτρέπουν την εφαρμογή του στις προσεχείς εκλογές. Άλλα το πρόβλημα δεν είναι τεχνικό. Κι' αν δεχθούμε όσα λέγονται από κυβερνητικούς παράγοντες πώς οι εκλογές δεν θεωρούνται πιθανές πριν από το φθινόπωρο του 1978, είναι σίγουρο πώς υπάρχει αρκετός χρόνος για να λυθεί και τεχνικά το πρόβλημα, αρκεί να υπάρχει ή αντίστοιχη πολιτική θέληση.

Τα ελληνικά νειάτα είναι ώριμα για την συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία και τὸχουν ἀποδείξει με την παρουσία τους και τη δράση τους στη ζωή.

Είναι κάτι που κανείς δεν τολμά εύκολα να το ἀρνηθεί.

Χρέος της πολιτείας είναι να τους αναγνωρίσει την ωριμότητα αυτή.

Χρέος όλων τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων είναι να προωθήσουν ἄμεσα τὸν ἀγῶνα για ψήφο στα 18.

Ρεπορτάζ - "Ερευνες

Θέλοντας να μάθουμε και να κάνουμε δημόσια γνωστή τη γνώμη παραγόντων της πόλης μας σχετικά με το αίτημα να δοθεί δικαίωμα ψήφου στους νέους τῶν 18 χρόνων, ἀπευθυνθήκαμε στὸν δήμαρχο Σερρών κ. Ἀνδρέου, στὸν δημοτικό σύμβουλο κ. Σκουλίδη, στὸν ἀντιπρόεδρο τοῦ Ἐπιμορφωτικοῦ Σερραϊκοῦ Ὁμίλου κ. Μαραγκάκη και στὸ δημοσιογράφο - διευθυντή της ἔφημερίδας «Πρόδοξ» κ. Κολοκοιτώνη και τοὺς θέσαμε τὸ σχετικό ἐρώτημα. Νὰ τι μᾶς ἀπάντησαν:

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ (δήμαρχος): Μὲ τοὺς σημερινούς ρυθμούς ἀνάπτυξης της κοινωνίας μας (τεχνολογία, μέσα ἐνημέρωσης, μόρφωση κ. λ.π.) οἱ νέοι τῶν 18 χρόνων εἶναι ὄριμοι βιολογικά και πνευματικά. Ἔτσι δὲν ὑπάρχει λόγος να τοὺς ἀρνηθοῦμε τὴν συμμετοχή τους στην πολιτική, δίνοντάς τους δικαίωμα ψήφου.

Ἀντίθετα μιὰ τέτοια ἀπόφαση ἐπιβάλλεται και για ἕναν ἀκόμη λόγο: Μὲ τὴν συμμετοχή τῶν νέων στην ἐκλογική διαδικασία διευρύνεται τὸ «πολιτικό σώμα», μέσα στο ὁποῖο ἡ ἀρτηριοσκλήρωση —πρέπει να τὸ παραδεχθοῦμε— κατέχει σημαντική θέση. Μὲ τὴν διεύθυνσή του αὐτή, ἡ ποιότητα τοῦ πολιτικοῦ σώματος θ' ἀνεβεί μιὰ και οἱ νέοι μας εἶναι ἀνήσυχτοι, προβληματιζόμενοι, γεμάτοι πίστη για τὰ ἰδανικά τους, ἀφεγάδιαστοι.

Σὲ καμμιά περίπτωση δὲν μπορῶ να δεχθῶ πὼς με τὸ να δοθεῖ δικαίωμα ψήφου στοὺς νέους τῶν 18 ἐτῶν γίνεται ἕνα βῆμα πρὸς τὰ πίσω, ὅπως ἴσως ὑποστηρίζουν μερικοί. Σίγουρα, τὸ τονίζω, θὰ εἶναι ἕνα βῆμα της πολιτικῆς μας ζωῆς πρὸς τὰ μπροστά.

Νὰ δοθεῖ λοιπὸν δικαίωμα ψήφου στος νέους μας γιατί και ὄριμοι εἶναι και ὁ ἐμπλουτισμὸς τοῦ πολιτικοῦ σώματος θὰ ἐπιτευχθεῖ και ἡ ὑπόθεση της δημοκρατίας μας θὰ προχωρήσει.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΚΟΥΛΙΔΗΣ (δημ. σύμβουλος): ψήφος στα 18; Ναι. Παρ' ὅλο πὸς τὸ πολιτικό κλίμα δὲν εἶναι ὄριμο για να γίνει ἀποδεκτὸ τὸ αίτημα, ἡ προβολή και ἡ διεκδίκησή του (αἰτήματος) θέτει τὸ πρόβλημα στο προσκήνιο και θὰ ὑποκρεώσει σὲ προβληματισμό.

Ἡ ζύμωση γύρω στο αίτημα και ἡ συνειδητοποίηση ἀπὸ τὸ λαὸ της ἀνάγκης να δοθεῖ τὸ δικαίωμα της ψήφου στοὺς 18άρηδες θὰ ὀρηιάσουν τὸ θέμα και θὰ ἔλθει ἀναπόφευκτα ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποία, τὸ ὑποβαλλόμενο αίτημα ἀπὸ σύνθημα «ζύμωσης» θὰ γίνει σύνθημα ἄμεσης ἀποδοχῆς.

ΛΕΥΘΕΡΗΣ ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ (ἀντιπρόεδρος τοῦ Ε.Σ.Ο.) Τὸ κριτήριο της ἡλικίας πὸς μπαίνει σὰν φραγμὸς στην πολιτική ἔκφραση τῶν νέων εἶναι ἕνα κριτήριο πὸς για παλιότερες ἐποχές ἴσως ἦταν σωστό. Για τοὺς νέους της σημερινῆς Ἑλλάδας ὅμως σίγουρα δὲν μπορεῖ να ἰσχύει μιὰ και ἡ ὀριμότητά τους ἔχει σφυρηλατηθεῖ ὄχι μόνο σὲ σειρά ὀκληρῶν ἀγῶνων, μιὰ και ἔχει ποτισθεῖ με αἶμα, ὅπως συνέβη στοὺς ἀγῶνες κατὰ της χούντας. Ἀκόμα οἱ νέοι ὑπεύθυνοι και ἀσυμβίβαστοι, εἰλικρινεῖς και «καθαροί» πολλὰ μποροῦν να προσφέρουν στην ἀνανέωση της πολιτικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

Νὰ δοθεῖ ψήφος στοὺς νέους της «Ἑλλάδος της Εὐρώπης» (ὅπως μᾶς τὴν χαρακτηρίζουν) για να γίνει περισσότερο «εὐρωπαϊκή» (οἱ νέοι

στις χώρες τῆς Εὐρώπης ψηφίζουν ἀπὸ τὰ 18), γιὰ νὰ γίνει ἡ «δημοκρατία» μας περισσότερο Δημοκρατία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ (διευθυντὴς τῆς Προόδου): Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι καθόλου ἀπλὸ καὶ φυσικὰ οὔτε κι ἐπιφανειακό. Ἐπομένως μιὰ ἀπάντηση θετικὴ ἢ ἀρνητικὴ, θὰ πρέπει, γιὰ νάχει ἀξιώσεις σοβαρότητας, νὰ εἶναι τεκμηριωμένη.

Μὲ τὸ νὰ δοθεῖ ψῆφος στοὺς νέους τῶν 18 χρόνων ὑπάρχει ὁ κίνδυνος χαλκίσεως τῆς ἐτυμγορίας τοῦ λαοῦ, λένε οἱ πολέμιοι τοῦ αἰτήματος. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι μιὰ μεγάλη μερίδα νέων ὅταν ἀποκατασταθεῖ ἐπαγγελματικά, συμπορεύεται μὲ τοὺς κανόνες τοῦ συστήματος καὶ συγχωνεύε-

θεται σὲ μιὰ μᾶζα συντηρητισμοῦ ποὺ δὲν τῆς ὑποπιεύεται στὴν ἡλικία τῶν 18 χρόνων.

Τὸ ἐρώτημα εἶναι ἂν κάτω ἀπὸ τὸν ἐπηρεασμὸ τῶν ἰδεῶν ποὺ χαρακτηρίζουν τοὺς νέους στὰ 18 χρόνια τους (καὶ ποὺ πολλὰς φορὲς ὀφείλονται σὲ συρμό), εἶναι δίκαιο νὰ διαμορφωθεῖ μιὰ ἄλφα ἢ βῆτα πολιτικὴ κατάσταση.

Ἄλλὰ στὸ κάτω - κάτω ὁ συντηρητισμὸς τῶν μεγάλων ὀφείλεται σὲ κάποιον ὑπολογισμὸ (σὲ ἄτομικὸ συμφεροντολογισμὸ θάλεγα). Ἀπὸ τοὺς νέους λείπει αὐτὸς ὁ ὑπολογισμὸς. Ἔχουν λοιπὸν τὸ προσὸν τῆς ἀγνότητος τῶν ἰδεῶν τους (ὅταν αὐτὲς οἱ ἰδέες δὲν ὀφείλονται στὸν συρμό, τόσο τὸ καλύτερο). Μὰ ἂν εἶναι ἔτσι καὶ μόνο γι' αὐτὸ τὸ λίγο (τῆς ἀγνότητος τῶν ἰδεῶν) ἴσως νὰ ἀξίζει νὰ τοῦ δοθεῖ τὸ δικαίωμα ψήφου.

ΑΠ' ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Μέσα στὸ Πάσχα δυὸ δραστηριότητες τῆς ΕΦΕΝΣ ξεχώρισαν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τους: ἡ ἐκθεση βιβλίου στὶς Σέρρες καὶ οἱ ἐξορμήσεις στὰ χωριὰ Φλάμπουρο καὶ Καρπερὴ μὲ θέμα «προληπτικὴ ἰατρικὴ καὶ ὀδοντιατρικὴ».

Ἡ ἐκθεση βιβλίου στὶς Σέρρες, ποὺ μὲ ἐπιτυχία, κράτησε ὀλόκληρη τὴ β' βδομάδα τοῦ Πάσχα, γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ἔδειξε ὅτι ὁ κόσμος διψᾷ πραγματικὰ γιὰ καλὸ, γιὰ προοδευτικὸ βιβλίον στὴν ἐπαρχία. Ἄρκει νὰ σημειωθεῖ ἐδῶ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν βιβλίων ποὺ πωλήθηκαν ἔφθασε στὰ 304, ἀριθμὸς ἀρκετὰ ἱκανοποιητικός.

Ἡ ἴδια λοιπὸν ἡ ζωὴ μᾶς δείχνει ὅτι —κάθε ποὺ ὑπάρχει χρονικὴ δυνατότητα— θὰ πρέπει ὁ σύλλογός μας μὲ τέτοιου εἴδους ἐκθέσεις νὰ προωθεῖ τὸ προοδευτικὸ βιβλίον ὅχι μόνον στὴν πόλη τῶν Σερρών, ἀλλὰ καὶ σὲ χωριὰ ἀκόμη τοῦ νομοῦ μας.

Ἐκεῖ ποὺ ἰδιαίτερα πρέπει νὰ σταθοῦμε εἶναι ἡ ἄλλη δραστηριότητα τοῦ συλλόγου, οἱ ἐξορμήσεις στὰ χωριὰ.

Ἦταν μιὰ καινούρια μορφή πετυχημένης ἐκδήλωσης, δραστηριοποίησης τοῦ συλλόγου οἱ ἐξορμήσεις αὐτὲς. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς θὰ πρέπει ἰδιαίτερα νὰ τὶς προσέξουμε.

Καὶ στὰ δυὸ χωριὰ —καὶ στὴν Καρπερὴ καὶ στὸ Φλάμπουρο— σημείωσαν ἰδιαίτερη ἐπιτυχία. Ὁ κόσμος δέχτηκε στὴν ἀρχὴ λίγο παραξενεμένος καὶ ἔπειτα ἐνθουσιασμένος τὶς ἐκδηλώσεις μας αὐτὲς: οἱ ἐρωτήσεις ποὺ γίνονταν στοὺς ὀμιλητές, ἡ συμμετοχὴ στὰ διάφορα ἰατρικὰ τεστ ἔ-

τὸν κόσμον.

Κι αὐτὸ ἴσα - ἴσα, τὸ ὅτι ὁ σύλλογός πῆγε στὰ χωριὰ καὶ καταπάστηκε μ' ἓνα θέμα ὄχι γενικὸ καὶ ἀόριστο, ἀλλὰ μ' ἓνα πρόβλημα ποὺ ἄμεσα ἐνδιέφερε ὅλον τὸν κόσμον ἦταν καὶ ὁ ποὺ σημαντικὸς λόγος τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἐκδηλώσεων.

Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ ἔκανε τὸ Δ.Σ. τῆς ΕΦΕΝΣ ὁμόφωνα νὰ αποφασίσει μιὰ σειρά ἀπὸ τέτοιου εἴδους ἐξορμήσεις σὲ χωριὰ τοῦ Νομοῦ τὸ καλοκαίρι — ποὺ προσεγμένα, συστηματικὰ καὶ συντονισμένα.

Δυὸ πράγματα λοιπὸν ἀξίζει νὰ σημειώσουμε ἀπ' τὶς ἐξορμήσεις αὐτὲς, δυὸ συμπεράσματα βγαλμένα ἀπ' τὴν ἐμπειρία αὐτὴ:

(α) Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ συνεχίσουμε τὶς ἐκδηλώσεις, τὶς δραστηριότητες τοῦ συλλόγου στὰ χωριὰ, ὥστε νὰ μὴ περιορίζεται ἡ ζωὴ τοῦ συλλόγου στὴν πόλη μόνον τῶν Σερρών.

(β) Στὴν προσπάθεια οἱ ἐκδηλώσεις μας νὰ ἀπευθύνονται στοὺς κατοίκους ὀλόκληρου τοῦ Νομοῦ, θὰ πετύχουμε μόνον ἂν καταπανόμαστε μὲ προβλήματα ἄμεσα τοῦ Νομοῦ, μὲ θέματα ποὺ πλάτεια ἀφοροῦν τοὺς κατοίκους τοῦ κάθε χωριοῦ.

Ἔτσι θὰ δώσουμε ἓνα σωστὸ περιεχόμενο στὴν ἐσωτερικὴ ζωὴ τοῦ συλλόγου μας ἀπ' τὴν μιὰ, καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη θὰ πραγματοποιήσουμε ἓναν ἀπ' τοὺς σκοποὺς του: νὰ βρῆται κοντὰ στοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ, στὰ προβλήματά τους νὰ συμβάλλει στὴν προώθηση τῶν ζητημάτων τους.

Φ. Τ.

μαθητική ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ — ΛΥΚΕΙΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΣ

ΟΥΑΙ

Στην διάρκεια της σχολικής χρονιάς που πέρασε έγιναν ώριμες ενέργειες, από κάποιον λυκειάρχη ενός λύκειου θηλέων της πόλεώς μας, που πέρασαν, κατά παράδοξο τρόπο, έντελως απαρατήρητες.

Είναι περίεργο το ότι δεν εμφανίστηκαν αντιδράσεις ούτε από τους γονείς, ούτε από τους ίδιους τους καθηγητές, γιατί καταλύθηκε κάθε έννοια προσωπικής ελευθερίας των μαθητριών σε τέτοιο βαθμό που κάθε άνθρωπος θα ένοιωθε την ανάγκη να ύψωση την φωνή του ενάντια στα όσα έγιναν και γίνονται ακόμη.

Εμείς, δυστυχώς, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε άλλο παρά να φωνάξουμε:

Ουαί, για κείνον που υποβάλλει τις μαθήτριες σε σωματικό έλεγχο και τις επιπλήττει αν — ακούσατε, ακούσατε — δεν φορούν «κομπινάζόν»!!!

Ουαί, για κείνον που πιστεύει ότι ένδειξη του αν κάποια είναι ήθικη είναι το αν φορά ψηλά τακούνια ή όχι, το αν φορά κάλτσες στα χρώματα της «έθνικοφροσύνης» (μπλε και άσπρο) ή όχι, το αν φορά στολίδια ή όχι.

Ουαί, για κείνον που νομίζει ότι μπορεί να απειλήσει με διαταγές του τις μαθήτριες απ' την κοινωνική ζωή απαγορεύοντας σ' αυτές να συχνάζουν σε μέρη όπου ο ίδιος, λόγω περιορισμένου όπτικου πεδίου, δεν πήγαινε όταν ήταν νέος.

Ουαί, για κείνον που διασιρεβλώνει ακόμα και τις έντολες της θρησκείας που λέει ότι πιστεύει για να δικαιολογεί τις πράξεις του, μόνο στον εαυτόν του βέβαια.

Ουαί, για κείνον που υποστηρίζει πεθαμένα, από καιρό παιδαγωγικά συστήματα που θεωρούν ότι οί μαθητές είναι ανώριμοι και ότι οί δάσκαλοι θά τους δείξαν τον σωστό δρόμο και θά τους κάνουν ώριμους, επιτρέποντάς τους να κάνουν ότι αυτοί νομίζουν καλό και απαγορεύοντάς τους όλα τα άλλα.

Και τέλος ουαί κι αλλοίμονο σε κείνον που νομίζει ότι μπορεί να αλλάξει τον ρου της ιστορίας. Είτε το θέλει είτε όχι ή ανθρωπότητα ξέφυγε ά-

πό την σκοταδιστική επίδραση την δικιά του και των όμοίων του και βαδίζει τον δρόμο που οδηγεί στην πρόοδο και την αλήθεια, παρά τις, ανυπόφευκτες άλλωστε, λοξοδρομήσεις και αντιδράσεις.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΛΙΟΥΛΗΣ

ΣΥΧΡΟΝΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ — ΧΑΦΙΕΔΙΣΜΟΣ

☉ Γυμνάσιο ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ: Καθηγητές ψάχνουν τις τσάντες των μαθητών.

Καθηγήτρια απείλησε τους μαθητές ότι αν συλληφθούν να έχουν πολιτικά έντυπα ή να μιλάν για πολιτική θά διωχθούν από όλα τα γυμνάσια της Ελλάδος.

“Όλα αυτά θυμίζουν στρατώνα παρά σχολείο, και δεν είναι καθόλου ανεξήγητα, αφού έρχονται σαν αποτελέσματα των δηλώσεων του Ράλλη «... νέοι λιγότερο να πολιτεύονται.»

☉ Γυμνάσιο ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ: Μαθήματα σύγχρονης παιδαγωγικής δίνει καθηγητής του Λυκείου στους μαθητές του. “Όταν οί μαθήτριες μιλούσαν κατά την ώρα του μαθήματος για τιμωρία τις αναγκάζει να μένουν όρθιες μπροστά σ' όλη την τάξη.

“Όταν μαθήτρια χασμουρήθηκε μέσα στην τάξη, την έστειλλε να πλυθεί και να κάνει 3 γύρους γύρω από το κτίριο του σχολείου.

Τακτικά έξετάζει τα νύχια των μαθητριών με τον γνωστό μας από το νηπιαγωγείο τρόπο —άπλώνοντας τα χέρια πάνω από το θρανίο.

Αυτά τα καθόλου τυχαία γεγονότα συνέβησαν σε μαθήτριες της Γ' Λυκείου.

Επί πλέον επανειλημένα ψάχνονται, οί τσάντες των μαθητών και μαθητριών στην ώρα του διαισθήματος που λείπουν οί μαθητές.

☉ Τα περιστατικά αυτά δίνουν μερικά μόνο δείγματα από την κατάσταση της παιδείας μας σήμερα.

Τ. Π.

ΛΥΚΕΙΟ ΝΙΓΡΙΤΑΣ

Μιά από τις λιγοστές δραστηριότητες που αφήνει ο κυβερνητικός νόμος για την λειτουργία των Μ.Κ. είναι και η άοριστη και γενικόλογη πολιτιστική δραστηριότητα, που έρμηνεύεται πάντα όπως

πρέπει στον εκάστοτε λυκειάρχη. Και συγκεκριμένη περίπτωση μετά από σκέψη μερικών προοδευτικών παιδιών και έγκριση από τις Μ.Κ., αποφασίστηκε να διοργανώσουν οι Μ.Κ. ως το τέλος της χρονιάς διάφορες όμιλίες και εκδηλώσεις εκπολιτιστικού περιεχομένου. Έτσι σαν έναρκτήριο έκδηλωση αποφασίστηκε όμιλία από τον γιατρό Μικέ Μαγκαδάκη, με θέμα για την τέχνη και πιο ειδικά για την ζωγραφική. Στην αρχή έμεινε σύμφωνη και η διεύθυνση να γίνει η έκδηλωση σε κινηματογράφο, που δίνονταν δωρεάν. Την τελευταία στιγμή όμως η διεύθυνση κατόπιν συνεννόησης με τον όμιλητή άδιαφορώντας κυριολεκτικά για τις αποφάσεις των Μ.Κ. είπαν ότι η έκδηλωση θα γίνει μέσα στο γυμνάσιο. Έτσι η προγραμματισθείσα για την Κυριακή 8 του Μάη έκδηλωση, έγινε τη Τρίτη τις τελευταίες ώρες χωρίς καν να είναι ειδοποιημένοι οι μαθητές. Στο περιστατικό αυτό φάνηκαν μερικά πράγματα. Και ποιά είναι αυτά; Είναι πρώτα - πρώτα η δίψα των μαθητών και της νεολαίας γενικότερα για μια σωστή ψυχαγωγία, για μια πλατύτερη γνώση, που εκφράστηκε μέσα από τις Μ.Κ. με τις παραπάνω σκέψεις για εκδηλώσεις. Άλλα φαίνεται ακόμα και με ποιό τρόπο ή κυβέρνηση έννοει την πολιτιστική δραστηριότητα των Μ.Κ. Σε μας είναι τελείως άδικαιολόγητη ή ενέργεια αυτή της λυκειάρχισσας που στέρησε από τους μαθητές του γυμνασίου και τους άλλους νέους τη δυνατότητα για συμμετοχή, καθώς επίσης και του όμιλητή για την άσυνεπεια που έδειξε στις Μ.Κ. Άκόμη δεν άφησε περιθώρια για την ουσιαστική συμμετοχή των Μ.Κ. στην έκδηλωση. Οι μαθητές περιμένουν απάντηση...

Εμείς τους εύχόμαστε να συνεχίσουν την προσπάθεια που άρχισαν και να πραγματοποιήσουν με συνεργασία του Δήμου, του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Συλλόγου των καθηγητών και άλλες τέτοιες εκδηλώσεις.

Στη δε διεύθυνση του γυμνασίου την επόμενη φορά να επιτρέψει να γίνει η έκδηλωση σε κινηματογράφο δίνοντας έτσι την δυνατότητα να καθιερωθούν σαν πλατιές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΑΥΡΟΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ένα από τα όξυμένα προβλήματα της εκπαιδευσης, όπως όλοι γνωρίζετε, είναι το κτιριακό. Αυτό άκριβώς το πρόβλημα σε βαθμό που δεν μπορεί να σκεφτεί ο άναγνώστης μας είναι όξυμένο. Και για να μιλήσουμε συγκεκριμένα. Στο γυμνά-

σιο Μαυροθάλασσας σπουδάζουν 260 μαθητές στο γυμνάσιο και 120 στο λύκειο. Έχει συνολικά τμήματα αντίστοιχα 7-4.

Να έρθουμε τώρα στα προβλήματα και πιο επείγον το κτιριακό. Το γυμνάσιο στεγάζεται σε 5 συνολικά κτίρια. 2 σπίτια, 3 πρώην αποθήκες. Έτσι 5 κτίσματα γύρω - γύρω και στη μέση ή αύλη. Στο ένα σπίτι υπάρχουν 2 αίθουσες στο ισόγειο. Στο άλλο άλλες δύο στο ισόγειο που ή μία είναι γραφείο του Διευθυντού και 2 στο πάνω όροφο. Στη μία αποθήκη βρίσκονται 4 αίθουσες χωρισμένες με κόντρα πλακέ και στις άλλες δυο αποθήκες ή κάθε μία έχει από δυο αίθουσες.

Οι αίθουσες των σπιτιών έχουν τα χάλια τους. Τα παράθυρα είναι τόσο κλειστά, που όταν θρέχει πλημμυρίζουν και όταν φυσάει οι μαθητές ξεπαγιάζουν. Το ίδιο συμβαίνει και με τα άλλα κτίρια. Όταν θρέχει, μπαίνουν από παντού νερά, εκτός φυσικά από τα παράθυρα γιατί έχουν μόνο από ένα. Έδω το δάπεδο είναι μεπετόν που σημαίνει κρύο και ή μόνωση είναι τόσο καλή, που οι μαθητές εκτός από τα μαθήματά τους άκουν καθημερινά και τα ραδιοφωνικά μυθιστορήματα από τα διπλανά σπίτια. Το χειμώνα οι μαθητές ξεπαγιάζουν όσο και να καίνε οι σόμπες.

Να περάσουμε τώρα στο σχολικό άθλητισμό και στην πολιτιστική δραστηριότητα. Άνύπαρκτα και τα δυο. Όργανα δεν υπάρχουν ούτε για δειγμα. Έτσι στην ώρα της γυμναστικής τους κατεβάζουν στο γήπεδο και εκεί παίζουν ποδόσφαιρο. Αυτό είναι το γυμνάσιο της Μαυροθάλασσας σε γενικές γραμμές.

Έπανελημμένα έγιναν ενέργειες τόσο από τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών, όσο και από την διεύθυνση και καθηγητές του γυμνασίου. Άλλα όπως λέει και ή παροιμία «στού κουφού την πόρτα όσο θέλεις θρόντα». Γιατί πέρα από τις μεγαλύτερες διακηρύξεις του κ. ύπουργού για τα έργα της παιδείας, ή τακτική της κυβέρνησης είναι ή κώφευση σ' όλα τα θέματα που άφορούν την μέση παιδεία και γενικότερα της παιδείας.

Οι μαθητές μέσα από τις Μ.Κ. μαζί με τους γονείς και κηδεμόνες, τους καθηγητές κι όποιοδήποτε άλλο παράγοντα θα πρέπει να ενεργοποιηθούν, να θάλουν το θέμα στις Νομαρχιακές άρχες Σερρών, με ύπομνήματα και με όποιαδήποτε μορφή άγώνα να άπαιτήσουν το χτίσιμο ένου γυμνασίου. Για να νοιώθουν οι μαθητές σαν μαθητές και όχι σαν σεισμόπληκτοι!!!

X. M.

Ἄπ' τὰ παραπάνω γίνεται φανερὸ ποιῆς δυνάμεις κινδυνεύουν ἀπ' τὴ δράση τοῦ παρακράτους!

Καὶ ἡ πεῖρα μέχρι τὰ τώρα (ποιὰ πρόσωπα καὶ δυνάμεις χιτυπήθηκαν ἀπ' τὴ παρακρατικές οργανώσεις καὶ οἱ σκοποὶ τοῦ παρακράτους ποὺ ἀναφέρθηκαν πρὸ πάνω), δείχνει ὅτι αὐτοὶ ποὺ κινδυνεύουν εἶναι οἱ δημοκράτες τῆς Ἑλλάδος, οἱ προοδευτικὲς δυνάμεις, τὸ Λαϊκὸ κίνημα.

Μὲ ἄφθονα παραδείγματα (προσιατευτικὴ ἀνοχὴ καὶ συγκάλυψη ἀπὸ τὴ μεριά τῆς Ἀστυνομίας ἀπέναντι στὸν παρακρατικὸ τρομοκράτη καὶ φασίστα Καλέντζη, κανένας δὲν πιάστηκε ἀπὸ τοὺς φασίστες καὶ χουντικούς στὴν κηδεῖα τοῦ Μάλλιου, οὔτε ἔγινε καμιά καταγγελία σὲ βάρος ὑπαίτιων, ἂν καὶ ἦσαν παρόντες καὶ σὲ «διατεταγμένη ὑπηρεσία» β5 ἀστυνομικοί, ἀνάθεση διενεργείας διοικητικῶν ἀνακρίσεων στὸν γεν. γραμματέα τοῦ ὑπουργείου Δημόσιας ἰάξης στρατηγὸν κ. Μπάλκο, ποὺ ἀρνιόταν τὴν ὑπαρξὴ παρακρατικῶν ὀργανώσεων μὲ τὸ «ἐπιχείρημα» (!): «Δὲν εἶχαν οἱ παρακρατικοὶ τηλέφωνο, δὲν ἦταν ἀναγραμμένοι στὸν τηλεφωνικὸ κατάλογο. Ἔρα δὲν ὑπῆρχαν!!!...») καταλαβαίνουμε πὼς τὸ παρακράτος ἔχει ὄχι ἀπλῶς τὴν ἀνοχὴ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνίσχυση, ἀκόμα καὶ τὴν σύμπραξη τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ ἢ τουλάχιστον τιτλούχων καὶ στελεχῶν

του — ἄλλωστε αὐτὸ ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ γνωρίσματα τοῦ παρακράτους.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν στὶς πλάτες τοῦ λαοῦ, ὀλόκληρου τοῦ λαοῦ, πέφτει τὸ χρέος τοῦ ἐκδημοκρατισμοῦ τῆς δημόσιας ζωῆς, τὸ χρέος τῆς ἐπαγρύπνησης καὶ τοῦ σιγματομοῦ κάθε τρομοκρατικῆς ἐνέργειας τοῦ παρακράτους, τὸ χρέος τῆς πίεσης στὴν κυβέρνησι γιὰ παραδειγματικὴ ἀντιμετώπιση τῶν πρωταπίων. Πράγματα ποὺ θὰ τὰ πετύχουμε μόνο μὲ τὴ λαϊκὴ συσπείρωση καὶ πάλη, μὲ τὴν ἐνότητα τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων.

Ἡ δράση τοῦ παρακράτους ἔφτασε καὶ μέχρι τὸν Νομὸ μας. Ἄξιζει ἐδῶ νὰ σημειώσουμε τὰ ἀκόλουθα, γιὰ νὰ τὰ μάθει ὁ καθένας μας καὶ νὰ προβληματιστεῖ:

— Στὶς 24 Μάρτη μοιράζονται βασιλοχουντικὲς προκηρύξεις στὴν Βαριβακιά, Ἀναγέννηση, Προβατὰ — μὲ ἀντικομμουνιστικὸ κήρυγμα («Ποῦ ἦταν οἱ κομμουνιστὲς τὸ 1821;»). —

— Στὸν Προβατὰ, τὴν 21η Ἀρίλη, περιπιερᾶς ἀνεβάζει σημαία μὲ τὸ σῆμα τῆς 21ης Ἀπρίλη.

Τὴν Πρωτομαγιά ἄγνωστοι κατεβάζουν τὴν ἑλληνικὴ σημαία ἀπ' τὴν κοινότητα. (Τὸ ἀστυνομικὸ τμήμα βρίσκεται ἀπέναντι).

— Σὲ τοῖχους γυμνασίου (Ροδολίβος) γράφονται ἀντικομμουνιστικὰ συνθήματα.

ΧΑΡΙΚΑΕΙΑ ΚΑΣΚΑΜΤΖΗ

ΣΤΟ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟ

Τὸ σχετικὸ ἄρθρο βρισκόταν στὸ τυπογραφεῖο ὅταν ἔγινε γνωστὴ ἡ ἀπόφαση τῆς κυβέρνησης νὰ δοθῇ ψῆφος στοὺς νέους τῶν 20 χρονῶν στὶς προσεχεῖς ἐκλογές. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ, χωρὶς νὰ ἰκανοποιῇ φυσικὰ τὸ αἴτημα γιὰ ψῆφο στὰ 18, δίνει μεγαλύτερες δυνατότητες γιὰ τὴν κατάκτησή του, γιατί τώρα πιά: Παύουν νὰ ὑπάρχουν οἱ τεχνικοὶ λόγοι ποὺ ὁ ὑπουργὸς ἐπικαλέσθηκε (ἀφοῦ ὁ ἴδιος δέχθηκε τώρα πὼς δὲν ὑπάρχουν γιὰ τοὺς 20ρηδες) καὶ πέφτει ὁ μῦθος τοῦ ἀπαράβατου ὁρίου τῶν 21 χρόνων.

Ἔτσι γίνεται φανερὸ καὶ πὼς ὁ στόχος «ψῆφος στὰ 18ς εἶναι ἐφικτὸς καὶ ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴν διεκδίκησή του ἀκόμα πρὸ ἀποφασιστικὸς, ἐπίμονος καὶ ἀναγκαῖος.

σ. μ.

1η ΙΟΥΝΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 11η σελ.)

ποὺ ζήτησε ὁ Γιόζεφ Τσιράνκιεβιτς, πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Εἰρήνης τῆς Πολωνίας, στὴν Παγκόσμια Συνέλευση τῶν Οἰκοδόμων τῆς Εἰρήνης. Ὁ Γ. Τ. διάβασε διάβασε τὸ ποίημα τοῦ Ναζίμ Χικμέτ γιὰ τὸ κοριτσάκι ποὺ «κάηκε σὰ κομμάτι ἔφη-

μερίδα» στὴ Χιροσίμα καὶ «δὲν μπορεῖ νὰ φάει πιά καρραμέλες». Πρέπει νὰ τὸ νοιώσουμε βαθιὰ αὐτὸ τὸ παράπονο, πρόσθεσε, τελειώνοντας τὴν ἀνάγνωση τοῦ ποιήματος καὶ νὰ ἐμποδίσουμε τὴν φωτιὰ νὰ κάψῃ τὰ παιδιὰ μας.

Σικάγο, Μάης τοῦ 1886. Ἐκατοντάδες χιλιάδες ἐργατῶν κατεβαίνουν οὐδὲ ἀπεργία μὲ ἀίτημα τὴν καθιέρωση δώρου δουλειᾶς. Ἡ ἀστυνομία ἐπιβαίνει καὶ δολοφονεῖ ἐν ψυχρῶ 6 ἐργάτες. Ἀργότερα θὰ προβεῖ σὴν σύλληψη 4 συνεπῶν συνδικαλιστῶν, πού ἡ ἀμερικανικὴ ἀστικὴ «Δικαιοσύνη» θὰ τοὺς στείλει σὴν κρεμάλα. Ἡ ἐργατικὴ σὴν Σικάγο ἀλλὰ καὶ σ' ὅλοκληρο τὸν κόσμον, παρόλο πού δὲν πτυχαίνει τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ βασικοῦ αἰτήματός της, κερδίζει μιὰ πολὺ σπουδαία νίκη: τὴν ἐμπειρία τῆς ἀνυποχώρητης ταξικῆς πάλης.

Τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς Πρωτομαγιάς

Τρία χρόνια ἀργότερα, τὸ 1889, ἡ Β' Διεθνῆς υἰοθετεῖ ψήφισμα πού καθορίζει τὴν 1η τοῦ Μάη σὰ Διεθνή Μέρα Ἐργασίας πού θὰ τὴν γιορτάζουν οἱ ἐργάτες ὅλων τῶν χωρῶν γιὰ ν' ἀποδείξουν τὴν προλεταριακὴν τους συναδέλφωση. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ πραγματικὸ περιεχόμενον τῆς Πρωτομαγιάς. Ἡ ἀστικὴ τάξις ὅμως ἐπιδιώκοντις νὰ τῆς δώσει ἓνα περιεχόμενον πού δὲν θ' ἀντιπῆται σὰ συμφέροντά της προσπάθησε νὰ τὴν νοθεύσει δίνοντάς της τὸ νόημα τῆς γιορτῆς τῶν λουλουδιῶν καὶ τῆς χαρᾶς.

Τὴ μέρα αὐτὴ οἱ ἐργάτες οὐδὲ κάθε γωνία τῆς Γῆς ἐνώνουν τὴς φωνῆς τους ἀπαιτώντας νὰ καταστῆ ὁ πλανήτης μας ἐστία εἰρήνης καὶ προόδου, καταδικάζουν τοὺς ἐξοπλισμοὺς, τὴν ἱμπεριαλιστικὴν βία, τὸν φασισμό, τὸν ρατσισμό, τὴν ληστρικὴν ἐκμετάλλευσην πού ἀσκοῦν τὰ μονοπώλια.

Οἱ προλετάριοι ὅλου τοῦ κόσμου νοιώθουν πῶς ἐντονα τὴ μέρα αὐτὴ τὸ χρέος τους νὰ ἀνταποκριθῶν μὲ συνέπεια σὴν κάλεσιν γιὰ ἀγῶνα πού στέλλουν οἱ νεκροὶ ἐργάτες τῆς Πρωτομαγιάς τοῦ Σικάγου, οἱ 35.000 βάρβαρα δολοφονημένοι ἐργάτες τοῦ ἐπαναστατημένου Παρισιοῦ σὰ 1871 οἱ ἴσοι καὶ ἴσοι πρωτοπόροι ἀγωνιστῆς πού δώσαν καὶ τὴ ζωὴν τους ἀκόμα «γιὰ νὰ ξημερώσουν καλλίτερες μέρες χωρὶς πείνα καὶ πόλεμον».

Ο ΓΙΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ

Μὲ μαζικὰς, ἐνωτικὰς καὶ ἀγωνιστικὰς συγκεντρώσεις οἱ ἐργάτες, οἱ ἐργαζόμενοι, τὰ φλογερὰ νεύματα τῆς πατρίδας μας γιόρτασαν καὶ φέτος τὴ μεγάλη μέρα τῆς ἐργατικῆς τάξης. Τίμησαν τοὺς νεκροὺς τοῦ ἀγῶνα καὶ ἀνανέωσαν τὸν ὄρκον τους νὰ προωθήσουν παραπέρα τὴν ὀργανωμένην ταξικὴν πάλην ἐναντίον τῶν ἱμπεριαλιστῶν καὶ τὰ μονοπώλια, γιὰ τὸ ψωμὶ καὶ τὴν δουλειάν, γιὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἀνεξαρτησίαν, τὴν πραγματικὴν Δημοκρατίαν

καὶ τὴν κοινωνικὴν προκοπήν.

Μὲ ἀγωνιστικὴν ἔξαρση, παντοῦ σ' ὅλην τὴν χώρα, προβλήθηκαν τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν ἐργαζόμενων γιὰ οὐσιαστικὰς ἀυξήσεις στοὺς μισθοὺς καὶ τὴς συντάξεις, γιὰ τὴν κατοχύρωσιν τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν, γιὰ ἴση ἀμοιβὴ σὴς γυναῖκες καὶ τοὺς νέους, γιὰ ἄωρη δουλειὰ στοὺς ἀνήλικους καὶ τοὺς ἐργαζόμενους σπουδαστῆς, γιὰ ἀπαγκίστρωσιν τῆς χώρας μας ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ ἀμερικανονατοϊκοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

Καταγγέλληκε ἡ κυβερνητικὴ πολιτικὴ τῆς μονόπλευρης λιπότητος, τοῦ αὐταρχισμοῦ καὶ τῆς ὑποτέλειας.

Στιγματίστηκε ἡ κυβερνητικὴ προσπάθεια, πού ναὶ μὲν φέτος «ἐπέτρεψε» νὰ γίνων οἱ ἐκδηλώσεις μαζικὰ κάτω ἀπ' τὴν Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ μπροστὰ σὴν Ἐργατικὸν Κέντρον, ὡστόσο ὅμως —ὅπως ἄλλωστε τὰ συμφέροντά της τῆς ἐπιβάλλουν— συνέχισε νὰ δίνει σὴν Πρωτομαγιά τὸν χαρακτήρα τῆς γιορτῆς τῶν λουλουδιῶν καὶ ὄχι τὸν ἀληθινὸν ἀγωνιστικὸν τῆς χαρακτήρα καὶ νὰ ἐνημερώνει μονόπλευρα πάντα, ἀπ' ὅλα τὰ μέσα ἐνημέρωσιν, τὸν λαὸν γιὰ τὴς πρωτομαγιατικὰς ἐκδηλώσεις.

Ο ΓΙΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ

Γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ οἱ ἐργατοπατέρες τῆς ἡγεσίας τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Σερρών (Ε.Κ.Σ.) ἔδειξαν τὸ ἀνιεργατικὸν τους πρόσωπον: ἀρνήθηκαν —παρὰ τὴ σχετικὴ ἀπόφασιν τῆς ΓΣΕΕ— νὰ γιορταστῆ ἡ ἐργατικὴ Πρωτομαγιά τὴν 1η τοῦ Μάη οὐδὲ ἀνοικτὸν χωρὸν μὲ μεγάλη ἐργατικὴν συγκέντρωσιν.

Μὲ ἰδιαίτην προθυμίαν φρόντισαν νὰ τὴν εὐνοχίσουν περιορίζοντάς τὴν σὴν στενὸν χωρὸν τοῦ κινηματογράφου «ΠΑΛΛΑΣ», τὴν παραμονὴν τῆς 1ης τοῦ Μάη, γιὰ νὰ μὴν γίνων πλατεία γνωστῆς οἱ φωνῆς ἀγανάκτησιν τῶν ἐργαζόμενων τοῦ νομοῦ μας ἐναντίον τῆς κυβερνητικῆς ἀντιλαϊκῆς πολιτικῆς τῆς λιπότητος, τοῦ αὐταρχισμοῦ καὶ τῆς πλήρους ἐναρμόνισιν σὴν ἀμερικανονατοϊκὰ κελεύσματα, γιὰ τὴν πραγματικὴν Δημοκρατίαν καὶ τὴν Ἐθνικὴν Ἀνεξαρτησίαν.

Ἀντίθετα ἡ «ἐργατικὴ ἀριστοκρατία» τοῦ Ε.Κ.Σ. ἐπέδειξε ἀφάνταστο ζῆλον γιὰ νὰ βρεθῶν οἱ ἐργαζόμενοι τῆς πόλης μας τὴ μέρα τῆς μεγαλύτερης γιορτῆς τους... κοντὰ σὴν ἀνθιομένην φύσιν. Τὴν ἀνιεργατικὴν αὐτὴν σίασιν τῆς ἡγεσίας τοῦ Ε.Κ.Σ. καταγγείλαν μὲ κοινὴν ἀνακοίνωσιν τους πρὸς τὸν ἐργαζόμενον σερραϊκὸν λαὸν οἱ συνεπεῖς συνδικαλιστικὰς παρατάξεις Ε.Σ.Α.Κ. — Σ., Α.Ε. Μ. καὶ Π.Α.Σ.Κ.Ε.